

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre ...	840 Lej.
Fél évre ...	420 Lej.
Negyed évre ...	210 Lej.
Havonta ...	70 Lej.

Hirdetsek díjszabás szerint.

Egyes szám ára 4 lej,
vasárnap 5 lej.

Bucurestiben 50 banival több

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

Szerkesztőség:

Arad, Acsev.-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22.

(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

Báró Jósika Gábor,

az Erdélyi Gazdasági Egyesület elnöke nyilatkozik a
Közlönynek aktuális gazdasági kérdésekről, új fel-
adatokról és a mintavásárról.

(Saját tudósítónktól.) Ma országos kongresszust tartottak Aradon a gazdák a Clujon (Kolozsváron) székelő Erdélyi Gazdasági Egyesület rendezésében, amiről lapunk más helyén közlünk részletes beszámolót. A kongresszusra a romániai gazdasági élet több kiváló vezetője érkezett ide és ezek közül is a legkiemelkedőbb egyéniségek egyike báró Jósika Gábor, az egyesület elnöke. Munkatársunknak alkalmá volt a kitűnő közgazdászal beszélgetést folytatni a közgazdaságot érdeklő aktuális kérdésekről s a ma tartott kongresszus céljairól. Jósika báró rendkívüli figyelmet érdemlő nyilatkozatát az alábbiakban adjuk:

— Először is a legnagyobb örömmel kell megállapítanom azt a tényt, hogy az aradi gazdakongresszus a legszebb egyetértésben és megértő harmóniában folyt le. Három nyelven hangzottak el beszédek: románul, magyarul és németül s mindegyik előadó beszédében azt az igazán nemes célt szolgálta, hogy az ország gazdasági érdekeit előmozdítsa és azokat a gazdasági lehetőségeket, amelyeket Románia nyújthat, a legmesszebbmenő módon használhassák ki. A kongresszus célja az volt, hogy határozatainkkal a kormányt rábírjuk, hogy azt a kevés reményt, amit az agrárreform még adhat arra, hogy az ország szempontjából gazdasági előnyöket vívhasunk ki, ne legyen okunk elveszíteni. A megnagyobbodott Románia és az agrárreform végrehajtása egészen új viszonyokat teremtet az ország gazdasági életében. Ezekhez a viszonyokhoz alkalmazkodnia kell a kormánynak, ha azt akarja, hogy azokat a rendkívül értékes és jól kihasználható földterületeket, amelyek fölött ma rendelkezik, az ország javára kamatoztassa. Amint a mai kongresszus is bebizonyította, Románia gazdaközönsége egyöntetűleg azon az állásponton van, hogy a kormánynak nagyfóntosságu problémákat kell megoldania, új törvényekkel és rendeletekkel arra a nívóra kell emelni ennek az országnak a gazdasági életét, amelyet megérdemelne. Erdély és a Regát gazdasági szaktekintélyei, a volt földművelésügyi miniszter és több kiváló szakferfiu nyilatkozott meg ezen a kongresszuson és ezekből a nyilatkozatokból kiviláglik, hogy Románia gazdaközönsége egyet akart: az ország gazdasági fellendülését. Be kell látnia a kormánynak, hogy ennek az akarásnak nem lehet és nem szabad gátat vetnie. Reméljük, hogy a grüleszen hozott határozati javaslat,

amely az ország vezetőférfiainak a kezébe jut, ezáltal kivételesen eléri célját.

Ezután az aradi impresszióiról és főként a mintavásárról érdeklődtünk és kérdéseinkre a következő feleletet kaptuk:

— Örömmel töltött el az, hogy Arad ipara és kereskedelme nem csak romániai viszonylatokban,

hanem európai relációkban is nívós és értéket reprezentál. A város, bár nem volt alkalmam alaposan az arcába nézni, tetszik nekem. Az élet friss, eleven, tele van mozgással. A mintavásárt még nem nézhettem meg alaposan, mindössze a gazdasági kiállítást látogattam meg és amit itt láttam, arról csak elragadtatással nyilatkozhatok. Ez a kiállítás olyan magas nívójú, hogy az Erdélyi Gazdasági Egyesület díjakat tűzött ki azok részére, akik a legtekélyesebb gazdasági termékeket produkáltak. A díjazottak neveit holnap nyilvánosságra hozzuk.

A gazdák parlamentje Aradon

Az Erdélyi Gazdasági Egyesület nagy kongresszusa. — Olcsó kölcsönt a gazdáknak. — Miért nincs exportja Romániának. — Gyárfás Elemér, Blaskovich Ferenc, Jósika Gábor, Lucacievici volt miniszter, Ugron Zoltán és Konop Kálmán érdekes beszédei.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi mintavásár alkalmából az Erdélyi Gazdasági Egyesület ez évi kongresszusát Aradon tartotta meg. A kongresszust délelőtti tíz órakor nyitotta meg a Kulturpalota nagytermében báró Jósika Gábor, az egyesület elnöke, aki üdvözölte a megjelenteket és azt javasolta, hogy küldjenek hódoló táviratokat Ferdinánd királynak, Bratianu miniszterelnöknek és Constantinescu földművelésügyi miniszternek. Az elnök indítványát elfogadták, majd javaslatára a kongresszus társelnökének választották meg Lucacievici volt földművelésügyi minisztert, az Averescu-kormány volt tagját. A kongresszus első szónoka Bárdos Péter kisgazda volt, aki a gazdák sérelmeit sorolta fel. Elsősorban az olcsó kölcsönt említette föl, amely lehetővé teszi, hogy a régi gazdák megmaradt földjükön intenzívebb gazdálkodást folytassanak, az új gazdák pedig berendezkedjenek. A kölcsön kérdését hitelszövetkezetek útján kell megoldani. A közlekedés fejlesztésére is minden eszközt fel kell használni a kormánynak. Az értékesítési lehetőségeket is fokozni kell. A munkaszüneti korlátozásokat meg kell szüntetni, mert azok különösen a mezőgazdaság jellegével nincsenek összhangban. Fegyvertartási engedélyeket kell a gazdáknak adni és hatósági intézkedéseket foganatosítani a káros madarak pusztítására. Határozati javaslatot terjesztett elő a sérelmek orvoslására, amelyet a kongresszus elfogadott.

Lucacievici volt miniszter, a romániai gazdasági egyesületek szindikátusának elnöke a növény-

termelésnek és az állattenyésztésnek összhangba hozásáról beszélt. Blaskovich Ferenc pápai prelátus, a temesvári Sváb Gazdasági Egyesület elnöke először magyar nyelven szólt fel, majd kérte, hogy a jelen levő nagyszámú sváb gazdák érdekében és mint a sváb egyesület elnöke német nyelven folytathassa előadását. Tartalmában részletesen beszélt a lehetetlen vámpolitika hátrányairól. A közel két órás előadás minden momentumát a legnagyobb érdeklődéssel hallgatta végig a kongresszus közönsége. Blaskovich azt fejtette, hogy a nyersternyek magas kiviteli illetéke, a kivitelre szánt cikkek ötven százalékos fuvardíjtöbblete megakadályozzák az exportot, mert exportálni csak alacsony gabona- és állatarak mellett lehet. A világviszonylatokban is kialakult árahhoz alkalmazkodni kell, mert Románia terményei csak akkor kerülhetnek a külföldi piacra, ha az áruk a kiviteli illetékek és a szállítási díjak mellett is kontaktusban maradnak a világpiac áraival. Az exportőrök azonban sokkal olcsóbban kell, hogy itt beszerezék az exportálandó cikkeket, mint a világviszonylat árai, mert különben képtelenek exportálni. A pénzügyi kormány pedig nagy kivitelre számít, ettől súlyos millárdokat remél és intézkedéseivel mégis megakadályozza a gabonafőlölség helyes kivitelét. Az export ezért nem indulhat meg és a kormány elszámítja magát. Nagy érdekek fűződnek a kivitelhez, de lehetetlen kivitel teremtenei akkor, amikor a gabona előállítására több, mint a piaci ára. Ha a mezőgazdának van pénze, akkor

a kereskedelem és az ipar is fellendül. Határozati javaslatot terjesztett elő a kiviteli illetékek teljes eltörlesztését illetőleg és ha ez lehetetlen, akkor legalább is harmadára szállítsák le. A határozati javaslatot a kongresszus egyhangúlag elfogadta.

Dr. Konnerth Frigyes, a nagyszebeni Erdélyi Szász Gazdasági Egyesület elnöke volt a következő szónok, aki a helytelen adópolitika és a kiviteli illetékek magas volta ellen beszélt Blaskovich beszédéhez hasonló szellemben. Osztadva a volt nagyszebeni Consiliul Dirigent államtitkára azt javasolta, hogy tiltakozzanak a kereskedelmi miniszter azon rendelkezése ellen, amellyel a liszt árát maximálja, mert ez a rendelkezés nem egyéb, mint a gazdák megtámadása burkolt formában. A maximálás rendelete az árak szabad kialakulását korlátozza, ami annál kevésbé helyes, mert nincsen államszempontról kimondottan foglalkozni senki sem, akinek az érdekeit védeni kellene. Mindenki termelő és minden termelő fogyasztó, de elsősorban termelő minden polgár, aki produktív munkával foglalkozik. Mindennek az ára úgy alakul körforgásszerűen, hogy a megélhetést biztosítsa.

Dr. Gyárfás Elemér, az Erdélyi Bankszindikátus elnöke a földreform ügyéről beszélt, amely már jogi szempontból befejezett tény. A kisajátított földek az új gazdák ki kell, hogy fizessék és most már csak a kérdés anvagi részének elintézése volna hátra. Mégis a kormány olyan nyilatkozatot állított ki minden érdekelten, akiknek földjeik után pénzt kellene kapniok, amely szerint nincsen többé semmi követelni valójuk a földek árának kifizetése után. Jogi szempontból is helytelen ilyen nyilatkozatok kiállítása, de még alkalmas arra is, hogy félreértést idézzon elő. A birtokosok félre fogják érteni a nyilatkozat kiállítását, mert azt fogják hinni, hogy van még olyan követelésük a föld árának igénylésén kívül, amelyről most le kell mondaniok.

A vitákban résztvettek Cs. Lázár László volt dévai főispán, hunyadmegyei földbirtokos, Klór Antal a Biharmegyei Gazdasági Egyesület elnöke, Ugron Zoltán erdélyi nagybirtokos. A kongresszus befejezése előtt Klór Antal értékes és magvas előadást tartott a növényvédelemről. dr. Konop Kálmán, odvosi földbirtokos pedig nagy érdeklődés mellett fejtette a mag-nemesítés kérdését tartalmas előadásban. A kongresszust délután két óra után báró Jósika Gábor elnök zárszavai fejezték be.

Szerb papgyűlés Timisoarán.

A felekezeti iskolák problémája.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap délután Timisoarán a romániai görög keleti szerb egyházak papsága és a szerb felekezeti tanítók évi gyűlést tartottak a szerb püspöki palotában. A papság gyűlésén részt vettek: dr. Nikolics István timisoarai szerb püspök, Gruics Sándor varjasi tiszteletbeli esperes, Kovács Uros aradi esperes-plébános, Dosin Pantilemon bezdini zárdafőnök, Kosztics Szilobodán timisoarai esperes-plébános, Gaics Dusan timisoarai gyárvárosi plébános, Nikolics István begaszentgyörgyi zárdafőnök, Krackov Damaszkín feniaki plébános és az egész alsópapság. A papgyűlés elnöke a szerb egyház törvények értelmében a legidősebb pap: Gruics Sándor varjasi esperes volt, a jegyzőkönyvet Krackov Damaszkín feniaki plébános vezette. A papok gyűlésén a romániai szerb egyház és a felekezeti iskolák aktuális problémáit, valamint személyi ügyeket tárgyaltak.

A szerb papság gyűlésével egyidejűleg a romániai szerb felekezeti tanítók is gyűlést tartottak Milánkovics György aradi igazgató-tanító elnöksége alatt. A szerb felekezeti tanítók kivétel nélkül megjelentek ezen a gyűlésen, ahol fontos iskolai kérdések felett tartottak tárcskozásokat. Mindkét gyűlés résztvevői a szerb püspöki rezidencia vendégei voltak timisoarai tartózkodásuk alatt.

Reinitz Jakab

nyilatkozik állítólagos szökéséről a — börtöncellában.

Szalmárról jelentik: Bejárta a sajtót a szenzációs hír, hogy Reinitz Jakab megszökött börtönéből és már látták is Magyarországon. Tekintve, hogy a nyár elejére nem szükködött közéletünk az eseményekben, egyik lap sem gondolt arra a bizonyos kacsára, melyet az uborkaszézonban oly gyakran szokás szólni, és így a híradások napvilágot láttak. Egyik szalmári lap munkatársa felkereste Pop György dr. ügyvést, aki a vádat képviselte az emlékeztető tárgyalásokon.

Az ügyész, aki még nem is értesült Reinitz nyári szökéséről, érthető meglepetéssel fogadta a hírt. Látván azonban az igazgató még mindig gyanakvó arcát, radikális lépésre szánta el magát:

— Tudja mit, szerkesztő úr?
— Jöjjen velem, nézzük meg együtt: megszökött-e Reinitz Jakab?

Megkeresték a nagy per elítélőjét, Reinitz Jakab cellája világos, tiszta szobácska lakója napi rendszeres imáját végezte, amikor vendégei beléptek.

— No Reinitz — mi a véleménye saját szökéséről? — kérdezte az ügyész.

— Nem akarok én kérem megszökni — mondotta Reinitz az igazgató felé fordulva — sohasem is volt szándékomban. Az igazság az ártatlanságom úgy is kiderül, mielőbb.

Reinitz ezután pár szóban még elmondotta, hogy pörének a táblai tárgyalására készül. Körülötte

mindenféle jegyzetpapirosok heverték, apró, sajátos betűvel telejegyezve.

— Biztosra veszem, hogy a

bíróság meg fogja változtatni ítéletét, nincs miért foglalkoznom szökési tervekkel — fejezte be Reinitz a nem remélt interjút.

A magyar királyság visszaállításáról nyilatkozott egy amerikai politikus.

(Newyork, augusztus 6.) A New-York Times szerint James W. Gerard volt berlini amerikai követ hosszabb európai utról hazatérve Amerikába. Gerard nyilatkozott a lap tudósítója előtt az európai helyzetről. Meggyőződése szerint Magyarországon előbb-utóbb visszaállítják a királyságot.

Alapjában véve — mondotta Gerard — a magyaroknak teljes mértékben megvan a joguk, hogy kormányformájukat egészen tetszésük szerint válasszák meg. Ez lesz különben egyedüli módja, hogy Magyarországot vissza lehessen tartani az Ausztriával való uniótól és a Németországhoz való csatlakozástól, ami különben elkerülhetetlen volna. Az ilyen unió veszedelem annál fenyegetőbb, mert Ausztria aligha maradhat fenn, mint önálló állam.

Ki produkálta a legtökéletesebbet a mintavásáron?

A mintavásár, szélhámosai és bérkocsisok.

Elegáns hölgy, aki lopkod.

(Saját tudósítónktól.) Az Aradra érkező vonatok tömegszámra hozzák a mintavásár látogatóit. A szállodákban már rég nincsen elfoglalható szoba, a magánosok által bejelentett lakások nagyrészt és lefoglalták a mintavásárra érkező vendégek és zsufolva vannak a város legkisebb, legelcsődöttabb szállodái is. Arad vendégeinek nagy része a mintavásár kiállításából, az érdeklődők tömegéből és a vásárolni szándékozók közül áll. Jöttek azonban olyanok is, akik a nagy forgalom által okozott zavart akarják kihasználni és szélhámos trükkökkel károsítják meg áldozataikat. Ezek közé tartozik egy elegáns hölgy is, aki ravasz trükkökkel igyekszik becsapni a kereskedőket.

Ez a feltűnő eleganciával felöltözött hölgy beállított ma délelőtt egy Avram Iancu (Szabadságtéri) kereskedőhöz. Kifogástalan német nyelven beszélt és zsebkendőket akart vásárolni. Kiválasztott magának hat zsebkendőt, megkérdezte az árát és becsomagoltatta. A kereskedő a legnagyobb udvariassággal szolgáltatta ki az arisztokratikus megjelenésű hölgyet, aki különféle árukat mutatgatott magának és megkérte a kereskedőt, hogy vegye be a kirakatban lévő kézimunka milliót. A kereskedő készséggel teljesítette a kérést, átadta a kért tárgyat és tovább kíváncsult a legértékesebb árukat. Egy szer, amint egy doboz selyem harisnyával visszatért az „előkelő” vendőhöz, észreveszi, hogy éppen akkor gyűri széles ridiküljébe a milliót. A kereskedő elsápad, zavarba jön és nem hisz saját szemének. A hölgy rövid idő múlva kifizeti a vásárolt hat darab zsebkendőt és igéző mosollyal búcsúzik el a megdöbbent kereskedőtől. A milliót a ridiküljébe felejtette.

Talán ugyanez az elegáns hölgy volt az, aki betért egy Brătianu (Weitzer) uccai csemege üzletbe és nagymennyiségű legfinomabb déligyümölcsöt és bonbonokat csomagoltatott be magának. Itt egy doboz drága bonbonot akart ridi-

küljének mélyére süllyeszteni. A kereskedő azonban nem jött zavarba, hanem megkérdezte:

— Talán ezt is becsomagoljam?
Ugyalászik önagságát: megleppte ez a nem várt fordulat a doboz bonbonot ingerülten az asztalra dobta, otthagya a becsomagolt árukat és köszönés nélkül elment a csemegeüzletből.

A lakásmizéria is megtermi a maga szélhámosait. Erről nem egy példát sorolhatunk fel, mert számos panasz érkezett szerkesztőségünkbe, hogy azokat az aradi lakosokat, akik szobáikat a mintavásár látogatói rendelkezésére bocsajtották, vendégeik több esetben megkárosították. Este foglalják el a kiadott szobákat és reggel, anélkül, hogy megfizetnék a szobák árát eltávoznak. Az aradi bérkocsisokról is érkeznek panaszok. Egy karánsebesi úr jött tegnap Aradra, hogy megnézzé a mintavásárt. Először járt Aradon, nem szeretetkerézködni és a Városi kávéház előtt fejtelt egy bérkocsira, hogy meglátogassa a Liceumban lévő kiállítást. A bérkocsis hatvan lejt kért az alig kétszáz méteres utért. Amikor a kereskedő megkérdezte a kocsi, hogy mesze van-e a mintavásár, azt a választ kapta, hogy félórai út. A kocsi elindult és tényleg az út majdnem husz percig tartott. Ennek az volt az oka, hogy a kocsi nem egyenesen a mintavásárra hajtott, hanem megkerülte a városházát, végig hajtott az Erzsébet, majd az Apponyi köruton és így jutott a Liceum épületéhez. A kereskedő akkor vette észre a turpisságot, amikor kijött az épületből és néhány perces séta után a Városi kávéház elé került. Panaszok hangzottak el arról, hogy egyes konális kocsisok magasabb taksát követelnek, azzal az indokolással, hogy a város a mintavásár idejére engedélyezte a magasabb tarifát.

A hatóságoknak, az Aradon tartózkodó idegeneknek, a város kereskedőinek figyelmébe ajánljuk az aradi mintavásár szélhámosait és azokat, akik a kedvező konjunkturát a közönség rovására akarják kihasználni.

A grófnő temetése.

(Egy elkésett tudósítás.)

(Saját tudósítónktól.) Nagyrasszony: gróf Hunyady Károlyné már napokkal előbb átalmódott: az örök nyirvánába, díszes ércokorsója felett már össze is álltak a ráhullt porharyó rögök. A posta késéséből kifolyólag csak most kaptuk kézhez soborsini tudósítónk jelentését. Megkésve is közöljük, miután gróf Hunyady Károlyné temetéséről ezzel a részletessel sehol sem jelent meg tudósítás. A temetés lefolyásáról szóló tudósításunk itt következik:

Hétfőn délután helyezték örök nyugalomra Soborsinban kéthelyi gróf Hunyady Károlyné, szül. nádassdy Nádassdy Irma grófnő hült tetemét a kastély parkjában. Déután pont 4 órakor szomorú bugásu harangszó jelentette a templom körül és a kastély bejáratát előtt összegyűlt óriási gyászoló közönségnek, hogy a temetési szertartás megkezdődik. Mély, megfűtődéstől meghatva, néma csendben várakozó tömeg előtt volt fel a papság a kastélyba, ahol a nagy halott felravatalozva nyugszik ezüstfehér, nehéz ércokorsójában, az örök világosságot szimbolizáló gyertyák erdejétől körülveve és hálás kegyeletet érző gyászolók koszorúitól borítva. Sír csendben recitálva végzi a beszentelési szertartást Sz. Papp Károly soborsini plébános lényes papi segédletével együtt: Siebig Frigyes gligováci esperes-plébános, Schelbert Ferenc neudorfi, Kern Ágoston búcsi, Roszinann János ghioroci plébánosok és Bernel József lipovai segédlelkész asszisztálása mellett. A szertartás végeztével az uradalom erdészei közül hatan egyenruhában vállukra veszik a nehéz koporsót és a menet megindul a kastélyból a templomba, ahol az erre célra készített ravatalra helyezik el és a papság elindul a halotti vecsernyét a megboldogult felett.

Háromnegyed öt órakor ismét fel-emelik a koporsót és a megboldogult utolsó útjára indul a menet. A kastély parkjának festői fekvésű helyére, ahol erre a célra kiválasztott mauzoleumba helyezik el. A drága halott mögött halad a mélyen megtört férj, gróf Hunyady Károly, fia, Ferenc, nejével szül. Lónyay Márta grófnővel, sógornője, öz. gróf Nádassdy Tamásné szül. Wenckheim Mariska grófnő és ennek fiával, gróf Nádassdy Ferencel. Ezután következnek az uradalmak személyzete: Haubert Nándor soborsini, Faucz Lajos somogyiszlai, Koncz Benő iratosi inspektorok és a többi előkelőségek: Paplica ezredes Timisoara, dr. Cornea Joan radnai főszolgabíró, Popa Joan erdőtanácsos, dr. Issekutz István ügyvéd, dr. Kabdebó György és dr. Krausz aradi kezelőorvosok, dr. Cotioiu Romuald és dr. Glaschy Miklós háziorvosok, Obornyák Károly főmérnök, Balogh Dezső, Tompa Ferenc, Bögözy Antal erdőtanácsosok, Seidner Sándor, Sényi Miklós, dr. Seidner Frigyes, Mairovitz Márton, Czédly Károly, Schuinhoif igazgató, Mayerhofier inspektor, Schillinger Béla erdómérnök, Kádas Kálmán és számosan mások az egész megyéből. Déután fél hatkor már a sírdomb készen állott, a koszorúk teljesen elborították a sírt, ahol a jótékonyágáról mindenütt ismeretes Nagyrasszony várja a boldog feltámadás napját. Sz. Papp Károly.

Felültették

a pesti antant-bizottságot

Budapestről táviratozzák: Az antant katonai ellenőrző bizottsága tegnap telefonált a rendőrségre és kérte, hogy küldjenek detektíveket a gellérthegyi citadellába induló antantmisszió megvédésére, amely ott fegyverek után nyomoz. Néhány perc múlva azonban lerendelte a bizottság a detektíveket, mert kiderült, hogy a fegyverrejtegetésről szóló feljelentés alaptalan és nem egyéb közönséges ugratásnál. Ugyanezekből az okokból maradt el a Miskolc tervbevetett kutatás is.

Előkészületek

a szerb halottak exhumálására.

Ötvenegy vádlott kerül a hadbíróság elé a háborús bűnökért.

(Saját tudósítónktól.) Megemlékeztünk arról, hogy szeptember hó folyamán a román és jugoszláv kormányok körségén exhumálni fogják az Erdély területén a háború alatt eltemetett több mint négyezer szerb internáltat, hősi halottat és hadifoglyot, valamint, hogy az aradi 3277 internált halálra kint: ellen az SHS. királyság büntetőakciót szorgalmaz és ötvenegy román állampolgár, köztük hat aradi személy, hadbíróság elé állítását követeli.

Az exhumálások tervezetét és az azokkal kapcsolatos gyászünnepek programját a jugoszláv kormány megbízásából most állította össze Kovács János Uros aradi szerb esperes-plébános és felterjesztette Bucarestbe Csolak Antics meghatalmazott miniszter, jugoszláv követhez. A követ jóváhagyás végett bemutatja az összeállított programot kormányának és a román belügyi és hadügyminisztereknek is. Az exhumálások egyöntetűen mindenütt pontosan szeptember hó 1-én kezdődnek és körülbelül három hétig tartanak. Hamarabb a közegészségügyi törvények nem engedik meg a halottak exhumálását, a nyári melegekre való tekintettel.

Értesülésünk szerint a belgrádi jugoszláv legfelsőbb törvényszék a napokban elkészül az ötvenegy romániai hadibűnös ellen szóló terjedelmes vádirattal, amelyet Csolak Antics bucuresti-i szerb követ a román külügyminisztérium útján juttat el az igazságügyi miniszterhez, aki a monstra bűnper vádlottainak megbüntetésére a sibui (nagysebeni) hadbírótságot delegálja. Az óriási bűnper tárgyalása még az ősz folyamán meglesz és két ország közvéleményét tekint eléje nagy kíváncsisággal.

— **Élőtették a nagy tighinai tüzet.** Bucarestből jelentik: A tighinai tüzet lokalizálták. 15 üzlet és egy három emeletes ház leégett. Az egyik épületben három megszenesedett holttestre akadtak a tűzoltók. A tűzvésznek számos sebesült áldozata van. Szerencse, hogy a tűzvész idején szélesend volt, mert különben az egész város leégett volna.

Szavazó-urnák az Arad mintavásáron.

Kikre érkeztek eddig jelentősebb számu szavazatok. Ujabb díjak a nyertesek jutalmazására.

Szavaz a közönség... Az Aradi Közlöny akciója odatalált a mintavásárlátogató ezrek érdeklődéséhez. Nap-nap után mind tömegebben érkeznek hozzánk a szavazatok, a kicsiny szavazólapok, amelyek végeredményben eldöntik a nagy kérdést: kik alkották — a nagyközönség véleménye szerint — a legtöbbet, a legszebbet, a legértékesebbet az aradi mintavásáron. Közel négyszáz kiállítót hívtunk csatasorba, hogy céltáblái legyenek a közönség ízlésének, kritikájának, meggyőződésének. Négyszáz önkéntelen versenyző fölött dönt sok-ezernyi szavazó. S ma már — a szavazás harmadik napján — lassan-lassan kialakulóban is van, hogy az ezer szemű publikum mely kiállítót, milyen kollekciókat érdemelt arra, hogy azokat — szavazatával — a győzelemhez segítse. Az eddig beérkezett szavazólapok alapján az alábbiakban közöljük — egyelőre alfabetikus sorrendben, a szavazatok számszerű megjelölése nélkül — azokat a cégeket, amelyekre eddig legjelentősebb számu szavazatok érkeztek be:

Columbia-tűkőrgyár.
Domán Sándor színpadnagy-kereskedő,
Eisenstädter szőrméorníroz,
dr. Groszmann Alfrédné, szőnyeggyár,
Justh János gazdászaga,
Moinár Lajos butoraszialos,
Purgly László gazdasága,
Reinhart Fülöp butorgyára,
Roxin József butoraszialos,
Salistei butorgyár,
Schulhoff Andorné kézimunkagyára,
Verbos Nándor butorgyára.

Pénteken reggeltől kezdődőleg különben megkönnyítjük a szavazás technikai keresztülvitelét is, még pedig olyanformán, hogy a liceumépület főbejáratának két oldalán egy-egy szavazó-urnát állítunk fel, s így egyúttal szavazólapok is kaphatók. A közönség kényelmére szolgál ez az új intézkedésünk. Amint a mintavásárlátogató elhagyja a kiállítás főépületét,

tét, nyomban rendelkezésre áll a szavazólap, hogy a látottak nyomán kialakult véleményét ott rögtön írásban nyilváníthassa, hogy leszavazzon a nagy kérdésre: ki állította ki az aradi mintavásáron a legszebbet, a legértékesebbet, a legművészebbet.

De maguknak a kiállítóknak az érdeklődése is nem csökkenő tempóval fordul szavazási akciónk felé, s ennek beszédes bizonyítéka az, hogy a már felemlítetteken kívül újabb díjak érkeztek a szavazás nyertesének jutalmazására: Vojtek és Weisz droguistacég parfümökét, Eisenstädter S. szőrméáruháza pedig egy gyermekbunda ajándékot fel.

Sok-sok szavazat érkezett már eddig is hozzánk, de mi azt szeretnénk, ha a mintavásárlátogatóknak tudnyomó többsége döntene ebben a kétségtelenül érdekes kérdésben. Mindenkinek szavaznia kell. Mindenkinek lá kell vágnia az Aradi Közlöny hivatalos szavazó szelvényét és azt a vonatkozó cikkel együtt hozzánk eljuttatni. A cikk nélküli szavazólap érvénytelen.

A szavazást a kiállítás befejezése előtti napon lezárjuk. Az eredményt másnap számunkban közöljük. Még arra kérjük a közönséget, hogy a neveket és cégeket tisztán és olvashatóan írja a szavazólapra.

SAVAZÓ-LAP.

Az aradi mintavásáron az alábbi három cég kiállítását tartom a legsikerültebbnek:

I. nyertes:

II. nyertes:

III. nyertes:

Beküldendő az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalának, vagy leadandó a liceum főbejárata előtt urnába.

Rózsafegyvi Kálmán

Aradról, színészekről, régi színházi dolgokról. —
Fiatalabbnak érzi magát mint valaha.

(Saját tudósítónktól.) Rózsafegyvi Kálmán, a legkiválóbb magyar karakterszínész, temesvári vendégszereplése után ma délután Aradra érkezett. Fekete Mihály színigazgató várta az állomáson a művészt, a budapesti Nemzeti Színház örökös tagját és büszkeségét, aki F. Sugár Teri társaságában jött meg. Fekete színigazgató mellett újságírók, néhány színész figyelték a mestert, aki jókedvűen, frissen és fürgén szálolt le a vasúti kocsiból. Rózsafegyvi fellépése nemcsak vidéken jelentős esemény, de a budapesti Nemzeti Színházban is az és most különösen azért van nagy jelentősége aradi szereplésének, mert husz esztendeje nem volt vendékköruton és akkor is egyik legutolsó állomása Arad volt. Az ősz-

szel lesz negyedszáz esztendeje, hogy a budapesti Nemzeti Színház leszerződött, ahova a kolozsvári színházról került, Megyery színtársulatától. Közvetlen és tréfás modorban mondja el utközben a bérkocsi és a Dacia-kávéház egyik asztalánál aradi és temesvári vendégszereplésének történetét.

— Fekete Mihály éppen akkor fogott meg néhány nappal ezelőtt a budapesti Newyork-kávéház egyik asztalánál, amikor Harkányból, egy kis Pécs mellett levő fürdőről érkeztem vissza a családommal Pestre. Kikapoktunk és újra becsomagoltunk, mert a nagyobbik leányommal, a tizenhét esztendőssel, ismét utra készülünk. Olaszországba akartunk menni. Fekete Mihály azonban

nagyon kapacitált tiz esti vendégszereplésre és én végre is engedtem. Akartam ismét Erdélyt látni, kíváncsi voltam az itteni viszonyokra és hozzá még annyira, hogy a leányomat csak ezer líra ellenében birtam rá, hogy egyezzen bele a vendéglátékba és az olaszországi utat hallassuk el két héttel.

Temesvárról elragadtatással beszél és a kocsiból figyelni Aradot, amelyet szeret és olyan réggen nem látott. A színtársulat is nagyon tetszik neki és csodálkozik a hatalmas teljesítmény fölött, a mellyel alig néhány próba után, néhány előadás kedvéért folytonosan tíz darabokat játszanak, jó előadásban.

— Aradra már nem nagyon emlékszem, — folytatja — hiszen husz esztendeje már annak, hogy Ligeti Júliskával és néhai jó Dezső Józseffel ittjártam és Jerome K. Jerome darabjában, a „Miss Hobbs”-ban vendégszerepeltem. Most még impresszióimról csak annyit mondhatok, hogy újra látom ezt a vidéket, hogy a közt, kitűnő, minden nagyon tetszik és nagyon meglepett. Na még talán annyit, hogy nagyszerűen érzem magamat és fiatalabb vagyok, mint valaha. Ugyan, amikor utoljára ittjártam, fekete volt a hajam és most fehér, de mégis úgy érzem, hogy fiatalodtam.

A szállodákban szobát nincs és most még csak az aggasztja, hogy hol kap olyan szobát, ahol senki és semmi sem fogja zavarni. De rövidesen Fekete Mihály ezt is, szerez és ma este már egy aradi család vendége volt Rózsafegyvi Kálmán. Ot estén keresztül pedig tapsolunk a nagy művészek, akik európai viszonylatokban is a legnagyobbak közé tartoznak.

Kaufmann Kamil

legyelmit kért maga ellen.

Szakértő bizottság vizsgálja felül az aradi vízműveket. — Miért rossz az aradi ivóvíz?

(Saját tudósítónktól.) Az aradi vízműveknél érdekes esemény történt, amely általános meglepetést keltett a beavatottak körében. Az utóbbi időben panaszok hangzottak el a vízművek ellen, hogy nem szolgáltatnak a közönségnek jó ivóvizet. A panaszok tudomására jutottak az aradi vízművek igazgatójának, Kaufmann Kamilnak, aki azonnal beadvánnyal fordult a város vezetőségéhez. A vízművek igazgatója fegyelmi eljárást kért saját maga ellen megindítani, annak kiderítésére, hogy ki a felelős a felmerült vízmizériákért és kit tessen a felelősség azért, hogy a vízszolgáltatás nem folyt le simán. Kaufmann Kamil kérése általános meglepetést keltett, miután a fiatal, rokonszenves mérnök működése eddig teljes megelégedést váltott ki és nagy energiával fogott a felmerült mizériák kiküszöböléséhez. Azonban a vízművek igazgatójának a kérését teljesítik és megindul a fegyelmi vizsgálat, amelynek folyamán szakértőket hallgatnak ki arra nézve, hogy ki a vízmizériák oka. A szakértők sorában — értesülésünk szerint — helyet foglal Vidrighin Stán a timisoarai vízművek igazgatója és a nagyváradi vízműigazgató is. A vizsgálat folyamán arra is kiter-

jeszkednek, hogy miképpen lehetne egyszer és mindenkorra elejét venni annak, hogy a város vízszolgáltatásába zavarok álljanak be. A vizsgálat elé általános érdeklődéssel tekintenek, és általában az a meggyőződés, hogy a vizsgálat teljesen tisztázza az aradi vízművek igazgatóját a felmerült vádak alól. A fegyelmi vizsgálatból kifolyólag felkerestük Kaufmann Kamill igazgatót, aki azonban minden információt megtagadott az ügyre vonatkozólag, arra hivatkozva, hogy ez belső adminisztrációs kérdés.

Veszélyben a pótlóerősségi

Miniszeri engedély nélkül nem működhetnek az előkészítő tanfolyamok.

(Saját tudósítónktól.) Beszámoltunk arról, hogy az idei olimpiázus érettségi vizsgálatokon elbukott diákság részére szüneti érettségi előkészítő tanfolyamokat szerveztek Erdély több nagyobb városában, melyeknek célja a diákoknak a pótlóerősségre való előkészítése lett volna. Tegnap kellett volna kezdődnie a tanfolyamok megnyitására, minden várakozás nélkül, amikor váratlanul megérkezett mindenüvé a kultuszminiszter e tárgyban intézkedése. Az intézkedés olyan tartalma, hogy ezeket az altruisztá szándékú tanfolyamokat teljesen iluzóriumakká teszi.

Az új rendelet ugyanis kötelezővé teszi a tanfolyam rendezőinek, hogy külön kérvényt adjanak be a tanfolyamok engedélyezésére a kerületi inspektorátushoz, a mely azután a saját véleményezésével együtt a minisztériumhoz továbbítja. Hogy a miniszter mikor adja meg az engedélyt, arról nem szól az utasítás. Lehetséges azonban, hogy az engedély olyan későn érkezik meg, hogy nem marad már idő a diákságnak vizsgára való előkészítésére. A rendezőinek másik nagyon sérelmes pontja az, amelyik tiltja, hogy azok a tanárok, akik tagjai a vizsgabizottságnak, taníthassanak az előkészítő tanfolyamokon.

A középiskolák igazgatói most tanácstalanul állanak a semmiféle gyakorlati célt nem szolgáló rendelettel szemben. A főigazgatók nem adnak engedélyt a tanfolyamok megkezdésére a rendelet következtében. A tanfolyamok kezdeményezői viszont nyomban beadták a szükséges kérvényeket és a tanításokat is folytatják abban a feltevésben, hogy a miniszter utólag szankcionálja intézkedéseiket. Arra természetesen ügyelnek, hogy vizsgabizottsági tanárok ne tanítsanak az előkészítő tanfolyamokon.

— Ford mindent megvesz. New-Yorkból jelentik: Ford összevásárolja az Egyesült-Államok ki-mustrált hajóit. Az Attorney General beterjesztette a kormányhoz jelentését a Shipping Board részben fölösleges és hasznavehetetlen mert elavult rendezési hajóinak eladásáról és a vélemény alapján a kormány megengedte, hogy Ford 1,706.000 dolláron megvásárolja a ki-mustrált hajókat.

A Ruhr-vidék utolsó városait is kiűritették.

(Páris, augusztus 6.) A nagy-követek tanácsa közölte a szövetséges katonai bizottsággal azokat a rendszabályokat, amelyek életbeléptetésére Duisburg, Rthort és Düsseldorf kiűritésekor föltétlenül szükség van. Briand valószínűleg hétfőn utazik Londonba, hogy Chamberlain-el a biztonsági kérdésben tanácskozzék. A szövetség

gesek előre láthatólag még augusztus közepe táján válaszolnak a német jegyzékre, hogy Németország újabb válasza a Népszövetség szeptemberi ülészakának megnyitása előtt kezükben legyen. Valószínű, hogy a brüsszeli biztonsági konferenciát a Népszövetség genfi konferenciájának lezajlása után azonnal megnyitják Németország részvételével.

SPORT

Budapest—Arad városközi tenniszverseny.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi Hellas, Arad legifjabb egyesülete, amelynek versenyzői a legutóbb nagy sikerrel szerepeltek Jugoszláviában és amely egyesületnek a nevéhez fűződik a néhány héttel ezelőtt megrendezett nagysikeres országos tenniszverseny, most egy újabb rendkívüli sporteseménynek ad színterét sporttelepén, emelve ezzel a mintavásár érdekességét. A Hellasnak ugyanis sikerült egy Budapest—Arad városközi tenniszversenyt létrehozni. A tenniszversenyre meghívást nyertek Kelemen Aurél, Göncz Lajos, Várady Illi és Baitrock Ica, mind európai hírű pesti játékosok. Kelemenről nem kell többet mondanunk, ha őt a világhíres magyar játékos, Kehrling, férőpáros partnereként említjük, míg Göncz egyesben talán Kelemen is föltűnik. Várady Illiről tudjuk, hogy a női versenyzők között Európában a második helyen áll s a nemrégiben Bécsben nyert bajnokságot, Baitrock Ica szintén kitűnő versenyző. A verseny „Davis Cup”-szerű lesz. Az aradi szereplők közül csak dr. Lupp, Dörner és Széllné szereplése bizonyos, a másik hölgyversenyző részvételének eldöntése miatt a tegnapi napon körmérkőzések voltak. Obet-

kóné, Fülöppné és Fiedler Mausl között. A körmérkőzés a tegnapi nap folyamán még nem ért véget. A férfi egyesben először dr. Lupp, Kelemen, Dörner Göncz-el játszik. A női egyesben Várady Illi mérkőzik Széllnével és utána Baitrock Ica játszik a körmérkőzés győztesével. A férfi párosban természetesen a két pesti játszik a két aradi férfi versenyzővel. A női párosban a pesti női pár játszik Széllné és a női körmérkőzésből kikerülő hölgyversenyző párral. A vegyespárosban dr. Lupp—Széllné-pár játszik Kelemen—Várady Illi-párral, a második vegyespáros mérkőzés Göncz—Baitrock Ica és Dörner—eddig ismeretlen női partner között fog eldőlni. A férfi mérkőzések öt settesek lesznek, míg a többiek csak három settesek, vagyis az első esetben három nyert set, a másodikban kettő szükséges. Az izgalmas jelenetekben valószínűleg bővelkedő verseny kimenetele teljesen nyitott, mivel az aradi versenyzők nem lehetetlen, hogy meglepetést csináljanak. Az aradi Hellas reméli, hogy ezen mérkőzések megrendezésével az aradi közönséget felrázza sportközönyéből és a mérkőzések állandóan nagyszámú közönség lesz.

O AMTE—NAC 2:1 (1:0.) A három tartalékkal szereplő AMTE szép győzelmet arat. Az első félidőben az AMTE nagy fölényben volt, melynek eredményeként a 40-ik p-ben Auer I. beadását Rónay II. Stöffához passzolja, ki őt méterről védhetetlen goalt lö. A második félidőben Mikóczy gyönyörű kórnerét a kapus a hálóba segíti (9. p.) A 18. p-ben egy lefutás után az AMTE goalt kap. A 32. p-ben Markovits bíró a mérkőzés végét jelzi a sötétség beállta miatt.

O A. BAK old-boy mérkőzésekre már most folyik a nagy készülődés. A rendezőség, az ismert szokás szerint, állítólag egy-egy hatalmas kivilivel és kolbászokkal akarja feldisznítani a kapukat, míg a pálya közepén ott lesz az obligát hordó sör. Jegyek Maidt-nál.

O Döntőmérkőzés Románia bajnokságáért. Ismét Aradot érte az a nagy kitüntetés, hogy a bajnoki döntőt rendezze meg, — ezuttal nagyobb szerencsével, mert hisz Arad kerületének bajnoka, az UCASP vészi fel a küzdelmet, Románia eddigi bajnoka, a timisoarai Chinezul ellen. Mindkét csapat nagy klasszist képvisel s hogy kit illet meg a büszke bajnoki cím, azt nehezen lehet előre megjósolni. Örülünk ennek a mérkőzésnek, mert nem tudjuk, hogy mikor nyílik még alkalma ilyen sportattrakciókra Arad sportszerető közön-

ságának. Jegyek elővételben Maidt Emil üzletében kaphatók.

O MTK—FTC bajnoki augusztus 30-án. Budapestről táviratozzák: Augusztus 30-án kezdődnek meg a bajnoki futballmérkőzések és ugyanakkor tartják meg az FTC és az MTK között az országos bajnoki döntőmérkőzést.

O Céllövő világ bajnoki verseny Svájcban. Budapestről táviratozzák: Saint Gallenben a svájci céllövőszövetség rendezésében augusztus 7. és 13. között bonyolítják le a céllövő világ bajnoki versenyeket. A versenyen Magyarországot Velez, Oláh, Prokop, Szántó és Bogen képviselik úgy az egyéni, mint a csapatversenyben.

O A Budapesti Athletikai Klub Aradon. Ma, pénteken és holnap szombaton nagynövű footballmérkőzésekben lesz része az aradi sportközönségnek. A Gloria-CFR és AMTE vezetőségének nagy áldozatok árán sikerült lekötöni két meccsre a BAK első csapatát, mely az első napon a Gloriával, szombaton pedig az AMTE-val fogja összemeríteni erejét. Felesleges említeni, hogy a BAK ezen komplett csapata, de különösen a védelme, elsőrangú játékot fog produkálni és az aradi csapatoknak nehezen kell majd küzdeni, hogy megállhassák helyüket. Előzőleg mindkét napon a BAK old-boy csapata fog játszani a Gloria illetve az

AMTE old-boy-ival. Tekintettel a nagy érdeklődésre, jegyek elővételben kaphatók Maidt Emil üzletében.

O Elmarad a Zágráb—Budapest mérkőzés. Budapestről jelentik: Budapest válogatott csapatának vasárnap Zágrábban kellett volna szerepelnie Zágráb válogatottja ellen, ez a találkozás azonban meghiúsult, mert az OTT kedden lemondta a mérkőzést.

O A budapesti másodosztályú vesztegetés az MLSz fellebbezési tanácsa előtt. Budapestről jelentik: Az emlékeztető másodosztályú vesztegetési ügyvel az MLSz fellebbezési tanácsa az elmúlt ülésen foglalkozott. Az ügyben szerepelt egyesületi vezetők, intézők és játékosok büntetését helyben hagyták, supán Vágó Zoltánt (Ékszerész) mentették fel az MLSz vezetőségének megkönyezése miatt kirótt büntetése alól.

O Elindult a III. ker. vízpoló csapata sziléziai turájára. Budapestről jelentik: A III. ker. TVE vízpoló csapata — válogatottjai nélkül — szerdán reggel indul sziléziai turájára. A turán három mérkőzést fog lejátszani: Görbitzenben, Lignitzben és Hindenburgban.

O Visszatértek a Magdeburgban szerepelt úszók. Budapestről jelentik: A Magdeburgban szerepelt magyar úszógárda szerdán este érkezett haza, Budapestre. Donáth Leo alelnök már kedden hazajött, kivéve a korábban hazatért Bartha s az angol bajnokságokra Londonba utazott Bárány István hiányoznak még az együttesből.

Budweis, Ausztria—Csehország vízpoló válogatott 4:2. Prága—Bécs vízpoló válogatott 4:3.

O Az ATE országos tornaünnepélyének izléses plakátjai ma jelentek meg az uccán, hogy hirdessék a legszebb és legnemesebb embersport vasárnapi és hétfői ünnepét. A méreteiben nagyszabású és impozáns tornaünnepélyt Nagy Sándor, az ATE megalapítójának emlékére rendezik, melyen részt vesznek a besztecercei, cluji KASE, Haggibor, a NAC és az ATE legkiválóbb női és férfi mintacsapatai, szabadgyakorlatokkal, buzogány, labda, stb., ezenkívül a szereken, mint ló, nyújtó, korlát és gyűrűhinta gyakorlatokkal. Külön szenzációt képeznek a női csapatok korlát- és nyújtó-gyakorlatai. Az Aradon régen nem látott tornaünnepélyt 9-én, vasárnap és 10-én, hétfőn este 9 órai kezdettel a nyári színházban rendezik, jegyeket az árumintavásár központi jegyirodájában árusítják elővételben, este pedig a színház pénztáránál. Hely-árak: 60, 50, 40, 30, 20 és 10 lej.

— Országos droguista-kongresszus Aradon. A mintavásárral kapcsolatosan Erdély és Bánát droguistái országos kongresszust tartanak Aradon. A nagygyűlés vasárnap délután 10 órakor lesz a Kánya-ven-dépő különtermében s azon Erdély és Bánát droguista-küldöttjei nagyszámúban vesznek részt.

Váljunk el, édes . . .

Járványvá fajult Aradon a válás. — Minden nap felbont a bíróság egy házasságot. — Fantasztikus válások. — Amikor anya és lánya egy napon válnak.

(Saját tudósítónktól.) A nyári melegben Aradon a válóperek elértek a kulminációt. Soha annyi házasságot nem bontottak fel az aradi törvényszék előtt, mint az utolsó hónapokban. A válási kedv valószínűleg járványvá fajult és ez az epidémia megdöntötte a pap előtt könnyelműen vagy ártérzettel kimondott „hoitomiglan-holodiglan”-ba vetett vak hitet. A házasságok manapság nem tartanak a sima és sokszor rövidebb ideig bírnak érvényesül, mint egy hat hónapra kiállított fedezeti váltó. És bizonyos, hogy nem az égben kötöttek, mert akkor a malaszt talán tovább tartaná össze az élet társakat.

A házasság intézménye nem szentség többé, az eddigi indítók: a szerelem kiment a divatból és elfoglalta a helyét az — érdek. Úzlet lett a házasság, a lány hozománya és a férfi vagyona ma az egyetlen fontos tényező két fiatal egybekelésénél.

Ilyen körülmények között érthető, hogy a házasságok olyan könnyen felbonthatók. Az aradi törvényszéken utána jártunk a válóper-járványnak. Száraz statisztikai adatok helyett az érdekességeket és az okokat kutattuk. Megtudtuk, hogy Aradon átlag mindennap felbontanak egy házasságot és nem sokkal több az esküvők száma sem. Hivatalos adatok szerint az 1925. év első felében alatt az aradi törvényszék mint válóbíróság előtt felbontott 326 házasság közül 102 esetben kölcsönös megegyezés alapján, 191 esetben a nő hibájából és 33 esetben a férfi hibájából kifolyólag bontotta fel az aradi törvényszék a házasságot. A kölcsönös megegyezés alapján kimondott válásoknál a törvény nem kereste a házasságbontó okot és ezek olyan váló felek voltak, akik nem akarták a nyilvánosság előtt kitergetni házasságuk és válásuk intim ügyeit. A házasságbontó okok egyébként így sorakoznak fel: házasságtörés, hűtlen elhagyás, féltékenység, összeférhetetlenség, rossz bánásmód, nyomor, fertőző betegség, családi okok, rovtottmúl, léha életmód és könnyelműség, adósságok, háztartási kötelezettségek elhanyagolása, súlyos és könnyű testi sérülés, kártya és ital. A megnevezett házasságbontó okok között tehát első helyen, az eltitkolt okok és „kölcsönös megegyezés” gyűjtőfogalma alá vett házasságfelbontások után mindjárt a házasságtörés az első jogcím. A válóperre jutott házasságok körülbelül egyharmada ezen a címen lesz felbontva, amely körülmény jellemző kortörténete a laza erkölcsöknek.

A legtöbb házasságot két, vagy három esztendőnyi együttélés után kérnek felbontani. Volt egy eset azonban február hónapban, amikor 18 napi házasság után adott be egy csermői iparos válókeresetet felesége ellen — hűtlen elhagyás címén. Áprilisban szétválasztottak egy 14 év óta és egy 22 év óta együttélő házaspárt. A huszonkét évet együtt élt házastárs válásának — a férfi kibírhatatlan, üldözési mániává fajult fél-

tékenység miatt történt a válás — külön pikantériája volt, hogy ugyanazon nap vált el az egyetlen leányuk is férjétől, mivel a férj házastársi kötelezségeinek keptelen volt eleget tenni.

Foglalkozás szerint a válók legtöbbje intellektus. Magántisztviselő, szabad foglalkozást űző (ügyvéd, gyógyszerész, tanító stb.), katonatiszt, állami tisztviselő. A kereskedelmi szakmák egyformán állanak az iparral, a válófelek túlnyomó része azonban nem önálló, alkalmazott. Vallás szerint több mint fele római katolikus, a másik fele felosztódik az izraelita, görög keleti és protestáns vallások között. A vegyes házasságok külön kategóriát képeznek s ezek között 60 százalék az izraelita

vallású. Az 1925 év első felében 326 válóper közül 201 esetben a férfi kérte a házasság felbontását és 125 esetben a nő. — Említésre méltó, hogy 14 esetben a bíróság előtt kibeküldtek a válni szándékozó felek és visszavonták a mártárgyalásra került keresetüket.

A bíróság előtt a válóperek legtöbbje simán és rapid módon, szinte sablonszerűen folyik le. A háborús felek már fásultak és mindenre elszántan kerülnek a törvény paragrafusai elé és a főgondjuk: mindenben zökkenés nélkül gyorsan túlesni. A tragédiák legfeljebb az anyagi osztozkodásoknál robbannak ki, vagy pedig a házasságból származott gyermekek odaitézésénél. A vagyonért és a gyermekért való küzdelem nem ismer korlátokat. Egyébként egy kis családi perpatvarból kifolyólag — talán könnyelműen is — kimondott „váljunk el!” rendszerint minden drámaiság nélkül jut el a végére.

Küldie be szavazatát az Aradi Közlönynek!

Orlich Alfonso

a minorita-rend generálisa Aradon.

Megtekintette az árumintavásárt. — Meglátogatja az erdélyi székházakat.

(Saját tudósítónktól.) Előkelő vendég érkezett Aradra az elmúlt éjszaka. Orlich Alfonso a minorita-rend római generálisa Erdélybe jött, hogy az új kánonjog értelmében ellenőrizze az előírt egyházi szabályok betartását és a rend lelki és anyagi előrehaladását. Az éjszaka dr. Wild Endre és Angelli Sebő hűtököt autóval eléje mentek Curticra, ahova Orlich Alfonso megérkezett az éjszaka folyamán a budapesti gyorsal titkárja, Brauchle Timoteus kíséretében. A mai délelőtti folyamán a római generális sorba meglátogatta szobáikban a rend tagjait s mindegyikkel hosszabb beszélgetést folytatott. Délben ünnepi ebéd volt, majd délután meglátogatta a mintavásárt a rendház több tagjának kíséretében. Orlich Alfonso a minoriták római generálisa közep-termetű, mintegy 37—38 éves markancarcus férfi, erős arcúval, energikus arcifejezéssel, mélytűzű szemekkel. Teljesen jól bírja a német nyelvet és legtöbbször ezen a nyelven folyik a társalgás. Elsősorban természetesen az aradi impressziók kerülnek szóba, a mire Orlich Alfonso megjegyzi:

— A város nagyon tetszik, a mennyire eddig láttam élénk és forgalmas. A mintavásáron látottak is nagyon megnyerték a tetszésemet.

A további beszélgetés folyamán megtudtuk, hogy a rend római generálisa a svájci Freiburgban végezte iskoláit, ahol két doktoriátust, a bölcseletit és teológiát tette le. Innen a páduai egyetemre került, ahol megszerezte a harmadikat, az olasz nyelv és irodalom doktorátusát. Szóba hoztuk ezután dr. Lakatos Ottó áthelyezését, azonban erre nézve a generális nem nyilatkozott. Erre nézve tulajdonképpen semmi közelebbi felvilágosítást nem is adott, mivel az áthelyezés az erdélyi rendházak főnökének diszkrecionális joga. A legközelebbi kérdés az, hogy mikor lesz Aradon rendfőnökválasztó képtalan ülés.

— Nem is lesz, mivel erre nincsen szükség. Az aradi rendház főnökévé D'André Károlyt nevezték ki a rendház tagjainak előzetes meghallgatása mellett. Így további ülésre nincsen szükség.

— Aradon csak holnap délelőttig maradok, mivel innen Nagybányára, majd Kolozsvárra, Szilágysomlóra, Marosvásárhelyre, Nagyenyedre, Kézdivásárhelyre és Lugosra megyek a rendházak meglátogatására. A körut vé-

geztével visszajövök Aradra, ahol résztveszek az új harang-felszentelési ünnepségén.

A kíséret tagjaiból tudtuk meg, hogy Orlich Alfonso rendi generális augusztus 15-én a harangszentelési ünnepségek alkalmával az aradi olaszok és olaszul értők számára a minorita templomban olasz nyelvű szent beszédet tart. A főpásztor egész Olaszországban híres szónoki képességeről és így nem mindegyik elemény lesz az aradi rendház számára a beszéd meghallgatása. A mai nap folyamán még egy érdekes esemény történt. Orlich Alfonso az aradi rendház kórtárába felvette a rend néhány növendékét, akik tanulmányaik folytatása céljából az ősszel Páduába mennek a rend költségén. A mintavásár megtekintése után a rendi generális a minorita székházba tért vissza és a holnapi délelőtti folyamán elutazik Aradról körútjára.

— Uj jegyzői tanfolyam nyílik Aradon. Az első aradi jegyzőtanfolyam befejezésével ma már ismét kiírták a pályázatot az új tanfolyamra. Az új tanfolyam már szeptember 16-án kezdődik, a beiratások szeptember elsejétől tizenötödikéig tartanak és a felvétel iránti kérvényeket az alispáni hivatalhoz kell benyújtani. A múlt évben még elfogadtak hat középiskolát végzett jelentkezőket, míg az idén már megkövetelik a nyolc gimnáziumi osztályt vagy az ezzel egyenlő végzettséget. Egyenlő végzettségnek tekintik a katonai reáliskolát, a kereskedelmi érettséget, a gazdasági főiskolát és a tanítóképzőt. Az új tanfolyam előadásai június 30-ig tartanak és akkor fogják a tanfolyam növendékeit levizsgáztatni.

A rádió ontja a friss híreket . . .

A Közlöny rádiótudósítása a mintavásáron. — „A következő periódus 21 órakor, a viszontlátásra . . .”

(Saját tudósítónktól.) Este fél hét óra. Fülünkhez illesztjük a rádiókészülék kagylóját és a vezető mérnök a készülék elé ül. Négy-öt gombot megforgat s különös sercegés hasít az ember fülébe. A zörejek lassankint alább hagy, már egyes szavakat is tisztán hallunk s végül teljesen tisztán vesszük ki a leadott híreket. A pesti Magyar Távirati Iroda adja le híreit. S egymásután érkeznek az érdekes újságok.

— Az igazságügyminiszter új törvénytervezetet dolgozott ki a részvénytársaságokra vonatkozólag. Az új tervezet szerint a részvénytársaság igazgatói csak abban az esetben köthetnek akár magán, akár a társaság számlájára üzleteket, ha azt a közgyűlés előzetesen jóváhagyja. — A büntető szankciót erre az esetre a törvénytervezet hat havi fogságig szabta meg és a tervezetnek ezt a részét az alapító- és felügyelőbizottsági tagokra is kiterjesztik.

— Az egységespárti képviselő küldöttsége ma megjelent Mayer János földművelésügyi miniszternél és interveniált a vetőmaghitel kiutalására vonatkozólag. A miniszter kijelentette, hogy a hitelt készpénzben még ezen a héten kiutalják, még pedig nyolc százalékos kamattal. A természet-

csapások által sújtott vidékek gazdálkodói nyolc százalék helyett három százalékot fizetnek csak a kiutalt kölcsön után.

— A szakértő orvosok ma fejezték be Lederer Gusztáv elmeállapotának megvizsgálását szülő jelentésüket. A jelentést Apáthy János ezredes-hadbíró elé terjesztik, aki a jelentés áttanulmányozása után hozza meg a végleges döntést. A döntést sajtó útján hozzák nyilvánosságra.

— Szeptember közepén hatvan bolgár képviselő érkezik meg a magyar fővárosba. A látogatók a magyar gazdasági és kereskedelmi viszonyokat akarják tanulmányozni és tanulmányutjuk alatt az iparra és a fiatalság kézügyességi oktatására is kiterjeszkednek.

— A Magyar Játékkaszinó igazgatósága a budapesti Karácsonyi-palotát öt évre bérbe vette a kaszinó céljaira. A bérleti évi egy milliárd korona bért fizetnek.

A hírek leadása egy pillanatra megszakad. A leadó elhalgat és csupán karcoló zörejeit hall az ember néhány pillanatra. Ezután ismét megszólal a hang: — A hetedik periódusnak vége és most következik a nyolcadik periódus. Jelenleg 18 óra 17 perc van, a következő periódus 21 órakor kezdődik. A viszontlátásra.

HIREK

A legnagyobb betegség

Az orvosok és természetkutatók magánbuzgalmi egyesületében mint vendég felolvasást tartottam. Természetesen a pénztelenségről. Felolvasásomnak nagy sikere volt, a sikeren felbuzdulva közreadom annak rövid kivonatát. A pénztelenség betegség. Éppen olyan betegség, mint a neurasthénia, sárgaság, vagy malária. Testi és lelki tünetei vannak, megláthatja a szervezetet, rontja a közérzetet. Például szívbetegséggel, fejfájással, lesóványodással, hirtelen öregedéssel, álmatlansággal, étvágytalansággal, vagy kielégíthetetlen étvágygyal jár. Elérkezett az ideje, hogy az orvostudomány ismerje fel a pénztelenséget mint betegséget és foglalkozzék vele: leírásával és gyógyításával. Mindenkinek el kell osztania a pénztelenséget valamelyik betegség csoportjába. Be lehetne sorozni a belbetegségek közé is, mert szívfájdalommal s a már említett gyomor-, bélzavarokkal jár. Vagy esetleg az ideggyógyászok közé, mert a pénztelenségben szenvedő egyén szédül, magában beszél s néha öngyilkossági kényszerképzetek vannak. — Szerintem azonban a pénztelenség egyszerű bőrbetegség! Mert hol van a betegség gócpontja? Ugyebár a test felületén, a jobb-, vagy balmellen, mert onnan hiányzik az a behajtogatott, többrétegű, belső tartalomtól feszülő bőrdarab, amelynek hiánya a betegséget okozza, vagy ha nem is hiányzik, normális tartalma helyett alképletekkel van tele, mint: névjegy, bejelentőlap, állatkerítési szabadjegy stb. stb. A pénztelenség tehát bőrbetegség, többféle gyógy módja közül ajánlatos a kenőkrém. Kenéshez arany, vagy ezüst szükséges. Azután a vérátömlesztés mintájára a pénztelenséget is eredmény nyel járhat. Ez úgy történik, hogy egy egészséges (pénzes) egyént megcsapolnak s a leírt bőrképlet tartalmából valamit a betegbe, annak zsebébe, átömlesztnek. Végül szorultságban operáció szükséges. Az operáció lázgalmas, bár igen egyszerű, egyetlenegy vágás. A vágást maga a beteg eszközölteheti, de nem önmagán, hanem egy másik, egészséges (pénzes) egyénnel. További eredmények az orvostudományok további fejlődéséből várhatók. Sajnos, máshonnan nem! (N. E.)

— Románia delegátusa a szent-
széki zsinat stockholmi konferenciáján. Dr. Lupás Ioan cluj egyetemi tanár, a Román Akadémia tagja és a stockholmi nemzetközi szent-
széki konferenciának delegátusa

Jassy-ban már minden csendes.

Bíróság előtt a diákszavargások ügye. Tatarescu miniszter tanácskozott a rendfenntartásról.

(Bucuresti, augusztus 6.) A jassy-i törvényszék a tanúk meg nem jelenése miatt péntekre halasztotta a zavargásokban részt vett diákok ügyének tárgyalását. A Cuza-Jele incidens ügyében nagyon ellenmondók a tanúvallomások. Cuza szerint előre megfontolt szándékkal inzultáltak, miszont Lerner azt állítja, hogy Cuza titkoltan meg először. Tatarescu belügyminiszter tegnap hosszasan tanácskozott Stefanescu csendőrpáncsnokkal. A tanácskozások tárgya a közrend biztosítása volt az antiszemita kilengésekkel szemben.

(Bucuresti, augusztus 6.) A Világ mai száma ismét hosszabb cikkben foglalkozik a legutóbbi antiszemita manifestációval. A kormánylap szerint a tüntető és rendbontó diákok láta mögött bizonyos „politikusok” állnak, akik a diákságot eszközül használ-

ták fel rendbontó, destruktív eszméik terjesztésére. Az országnak most inkább van szüksége belső nyugalomra, mint valaha és akik a rend megbontására törekednek, nem lehetnek mások, mint az ország ellenségei. A helyzetet világosan látó kormányzat kötelessége szigorú rendszabályokat életbe léptetni, hogy az ilyen rendezvények többé ne fordulhassanak elő. Az antiszemita agitátorok direkt vagy indirekt segédkeznek a román állam külső és belső ellenségeinek, azért a kormány közönséges bűnösöknek fogja őket tekinteni, akiket szemben a törvényt teljes szigorral alkalmazza. Semmiestre sem áll jogukban ezeknek a felelőtleneknek megzavarni az államrendet, annál is inkább, mert ugy Romániában, mint az öt környező államokban nagy erőfeszítéseket tesznek bizonyos elemek a forradalom előidézésére.

Szavazzon mindenki!

Lippafüreden folyó hó 9-én este az „Astra” Kultúregyesület műsoros mulatsága keretében előadást tart a „Világi vallásos mozgalmakról.” Dr. Lupás Ioan egyetemi tanár az előadást követő napon, vagyis hétfőn a stockholmi nemzetközi konferenciára utazik, ahonnan csak tizenöt nap múlva fog visszatérni, hogy a megkezdett kuráját Lippafüreden folytassa.

— Timisoarára helyezték a zombolyai állomásfőnököt. A timisoarai vasutigazgatóság Chinigeriu Sándor zombolyai állomásfőnököt a vasutigazgatósághoz Timisoarára forgalmi referens minőségben áthelyezte. Az áthelyezett főnök helyébe Ostoia állomásfőnököt nevezték ki.

— Megbetegedett és Aradon maradt a bucaresti-i érsek titkára. Megírta mai számunkban, hogy Cisar Sándor bucaresti-i érsek kíséretével Timisoarára utazott. Az érsek egyik kísérője Dr. Unterweger Lothar pápai kamarás Aradon súlyos gyomorfájdalmat kapott és ezért betegen fekszik a minoriták székházában, ahol ápolják. Amint a pápai kamarás meggyógyul, az érsek után utazik.

— Elítelt sikkasztó postatisztviselő. Érdekes ügyben ítélezett ma a timisoarai törvényszék. A bíróság előtt Marinescu Ármán volt postatisztviselő állott, akit azzal vádoltak, hogy a pénz-átutalásoknál mintegy 172.000 lejt sikkasztott. A tisztviselőt két és fél évi fegyházra ítélték.

— Várady Illi Aradon. A budapesti Operaház volt művésznője, aki jeleleg a lawn-tennis sport terén bír európai hírnévvel, vasárnap és hétfő (augusztus 9. és 10-én) délután fél 5 órától Budapest város színeit képviselve, a „Helias” tennis pályán fog versenyezni. A budapesti reprezentatív csapat többi tagja: Kelemen Aurél, Göncz Lajos és Baitrock Ica.

— Terjed a francia banktisztviselők sztrájkja. Párisból táviratozzák: A banktisztviselők tekintélyes része sztrájkba lépett és a sztrájk rohamosan terjed tovább. A párisi pénzügyi körök közül most már csak a Société Générale tisztviselői kara nem sztrájkol.

— A királytigris halála marcan-golta a cirkuszigazgatót. Ujvidékről táviratozzák: A híres Kludski cirkusz igazgatóját az esti mutatványközben az egyik megvadult királytigris megrohanta és véresre marcangolta. A cirkuszigazgatót rendkívül súlyos sérülésekkel szállították kórházba. Az orvosok nem bíznak felépülésében.

Jó és olcsó könyveket vehet a SÁNDOR hírlapirodában ARAD.

— Az amsterdami sakkolimpiaszint 1928-ban tartják. A sakkvilágszövetség — programjához híven — a sakknívó fejlesztése céljából létesült. Az alakulási jegyzőkönyvet annakidején Anglia, Argentina, Belgium, Csehszlovákia, Franciaország, Hollandia, Jugoszlávia, Kanada, Lengyelország, Magyarország, Olaszország, Románia, Spanyolország és Svájc kiküldöttjei írták alá. A világszövetség zürichi kongresszusán hozott határozat értelmében a világkongresszus 1927-ben Londonban és 1928-ban Amsterdamban lesz. Amsterdamban azonban a nemzetközi kongresszussal kapcsolatban sakkolimpiaszint tartanak. A világszövetség most köriratot bocsátott ki a sakkszövetségekhez, melyben kéri, használnak oda az országok sportszövetségeit, hogy az amsterdami olimpiaszint — a múlt évi párisi tól eltérően — a sakkversenyek és sportversenyekkel azonos elbírálásban részesüljenek.

— Meghalt Amerikában Tisza István merénylője. Budapestről jelentik: Lékai-Leitner János, Tisza István merénylője, aki a háború végén revolvérrel le akarta lőni a magyar miniszterelnököt, de ebben megakadályozták, Amerikába emigrált. Newyorkból érkezett jelentés szerint Lékai-Leitner ott meghalt.

— Orvosi hír. Dr. Gárdos Oszkár szülész-nőorvos, a bécsi Halban-klinika v. orvos rendelését Arad, Strada Barituu 6. (Rákóczi- és Harszinger-u. sarok) alatt megkezdte.

— Házasság. Veit Ernő és Damján Gizl f. hó 8-án este fél nyolc órakor tartják esküvőjüket az aradi minoriták templomában.

— Rómában új templom épül. Róma leglátogatottabb szenthelyeinek egyike a Szent lépcső (Scala Santa), melynek márvány lépcsőfokai a legenda szerint Pilátus jeruzsálemi palotájából származnak és tanúi voltak Krisztus megostorozásának. E lépcső mögött van a Sancta Sanctorum-kápolna, amely sok beteg ereklyét tartalmaz. A szenthelyet a Passalista-szerzetesek gondozzák, tulajdonképeni temploma azonban egy V. Sixtus pápa által épített termen kívül nincsen s ezért az egyházi szertartásokat alig lehet itt elvégezni. Már XIII. Leó pápa sürgette, hogy a szentélyhez külön bazilika stílusú templomot építsenek, amit azonban az anyagi eszközök hiánya eddig lehetetlennek tett. Most XI. Pius pápa újból megsürgette a templom építését és annak alapkövét Pompilj bihoros, a pápa vikáriusa fényes ünnepségek között tette le. Az alapkövet a Galli bihoros által készített latinnyelvű okmányon kívül elhelyezték az összes nemzetek pénznemeit, mintegy jelzésként annak, hogy a templom az egész világ adományaiból épül. A háromhajós bazilika 31 méter hosszú és 20 méter széles lesz és közvetlen összeköttetésben fog állni az eddigi kápolnával, amelynek architektúrai szépségei teljesen megmaradnak.

— Háromezer láda whyskyt akartak az Egyesült-Államokba csempészni. Newyorkból jelentik: Az angliai partvidéken az Egyesült-Államok vámhajói egy francia gőzöst tartóztattak fel, amely három ezer láda whyskyt akart az Egyesült-Államokba csempészni. A hajórakormánytelfoglalták és a francia hajó matrózeit őrizetbe vették.

— Uccaelnevezések románul, magyarul a „Gyilkos” aradi mintavásári számában! Kapható a Lőbl hírlapirodában Arad s az uccai újságárusító bódékban.

— Kifűző krepppapirok Kerpelnél.

Papíráruk — írószerek a SÁNDOR hírlapirodában ARAD.

Központi Étterem Mintakonyha. Cigányzene. Pontos kiszolgálás. Parkettánc.

— Autó szerencsétlenség az országban. Bukarestből jelentik: A Prahova megyei prefektusi titkárt Cutzescut és feleségét tegnap a valódi de muntéri országúton autószerencsétlenség érte. Mindkettő jüket súlyos sérülésekkel a prahovai kórházban ápolják.

— A világ legnagyobb repülőgépe. Budapestre táviratozzák: Dessauból ma Budapestre érkezett a világ legnagyobb repülőgépe. A gép rövid budapesti tartózkodás után továbbrepült Angora felé. A gép az utat Dessautól Angoráig 13 óra alatt tette meg. A gépnek két pilótája és egy kormányosa van. A gépen külön háloterem, szalon és étterem áll rendelkezésre. A gépet három motor hajtja. A török kormánynak az a célja, hogy ilyen rendszerű gépekkel Angorából Teheránra és Berlinen keresztül Párisig repülőjáratokat létesít.

— Egymilliót sikkasztott az államfőnök. Bukarestből jelentik: Az romániai államfőnök nagyarányú sikkasztást követett el hamis lisztzárlási furvarlevelek segítségével. A vasút kára több mint egy millió lei. A megtévedt államfőnököt az ügyesség letartóztatta. Bűntársa Gabovici mohár kímélt és szabadult.

— Kibővítik a pesti Nemzeti Múzeumot. Budapestre táviratozzák: A Nemzeti Múzeum Esterházy-utcai oldalát a legközelebb négy emeletre építik fel.

— GYERMEKKOCSIK, gyermek székek nagy választékban Hegedűs ut. Aradon.

— Megölte a bűntudat. Marosvásárhelyről jelentik: A Marosvásárhely melletti autókatasztrófa egyik áldozata, Mihály Károly fakereskedő ma meghalt a kórházban. A szerencsétlen embernek a vonat mindkét lábát levágta. Ezzel egyült a katasztrófának már három áldozata van. A szerencsétlenséget egy váltóór idézte elő, aki elfelejtette a sorompót leengedni és így ütközhetett össze az autó a robogó vonattal. Amikor az ór látta, hogy a vonat az autót összezuzza, artikulálatlan hangokat hallatva, a közeli erdő felé futott. Ma meztelenségben a váltóór egy fára felakaszta, holtan.

— Nagy tűzvész egy olasz repülőtéren. Rómából táviratozzák: A speziai repülőtéren nagy tűzvész pusztított, amely több mint egy millió lira kárt okozott.

— Occult tudományok alapján jóvolok. Arad, Str. Saguna 95., ajtószám 2.

— Gross és Klepner ur szabósa. Arad, Bul. Reg. Maria 9., I. em. Valódi angol szövetek nagyraktára.

Repriz

Az aradi Marosparti Mezőgazdasági Képzőiskola 2921. sz. szobájában, szombaton csak egy napig **A gyimesi vadvirág.**

Repriz

Footballmérkőzés kisebbségi állampolgárokkal.

Ezerszámra utasítják ki a lengyelek a németeket és viszont.

Berlinből jelentik: Severing belügyminiszterrel egy hétfői reggeli lap munkatársa beszélgetést folytatott a lengyelországi németek tömeges kiutasításáról. Severing elmondta, hogy a kormány hasztalan tárgyalta Lengyelországgal a békés megoldásról, a varsói kormány önkényesen járt el ezzel végeszakadt minden további tárgyalásnak.

Főleg és elsősorban azokat a németeket utasították ki Lengyelországból, akik földműveléssel foglalkoznak és még mindig olyan tömegek érkeznek a lengyel határ felől, hogy újabb táborok kellett létesíteni a menekülők számára.

A német birodalmi kormány el van tökéltve, hogy ezt az örületesen kegyetlen eljárást hasonlóval fogja megtorolni és már legközelebb kiutasítja a földműveléssel foglalkozó lengyeleket. Körülbelül 8000 lengyel kiutasításáról

van szó s bármennyire borzad is ettől az intézkedéstől a német kormány, kénytelen vele, mert csak így vethet gátat a lengyelországi németek kiutasításának.

Berlin. Hindenburg birodalmi elnök ma fogadta Stresemann dr. birodalmi külügyminisztert és Schiele birodalmi belügyminisztert, akik tájékoztatták a német optások kiutasításáról, a kiutasítottakról való gondoskodásról és az ezzel összefüggésben még teendő intézkedésekről. — Severing porosz belügyminiszter schneidemühli látogatásáról kijelentette, hogy az optások táborában, amely péntekről szombatra több ezer ujonnan érkezett némettel szaporodott, a helyzet lényegesen jobb. A hangulat általában jó. Különös gondot vesznek körül a gyermekeket.

Küldje be szavazatát az Aradi Közlönynek.

Itt van a friss szenzáció...

Szellemek a Közép-uccában. — Amikor a biciklistát gázolják el. — A víztől tűz támad.

Uraság megy az uccán és huszonkilenc fok van árnyékban, uraság beszédül egy kávéházba, iszik egy jeges limonádét aztán kezébe vesz egy újságot és átlapozza. Nincs benne semmi! — mondja uraság fuldokolva a hőség től és az unalomtól és észbe jutnak a szép téli napok, mikor uraság minden reggeléhez kapott egy jó kis rablógyilkosságot, háromnégy gyönyörű hamisbuktást, mindig akadt egy-két ismerős, akit letartóztattak, meg ez a Leirer dolog meg a Kodalka, meg mifene, egyszóval mindig csak akadt valami jó dolog, uraság nem panaszkodhatott.

Hát kérem, ez nyáron nincsen. Hogy miért? Hát azt én se tudom. Dehát ezen nem lehet segíteni, az összes rablógyilkosok nyári szabadságon vannak, elvégre nekik is kell egy kis pihenés, ezt be kell látni, ugyebár?

Van egy megoldás. Nyáron szerényebbnek kell lennünk. Mert nyáron is vannak azért szenzációk, kicsit szürkébb és igénytelenebb kis nyári szenzációk, dehát az is valami. Tudom, télen uraságod ezt észre se vóné. Én se. Dehát nyár van. Tessék parancsolni!

Az elgázolt biciklista.

Ez a Bulev. Reg. Ferdinand uton történt. A biciklista biciklizett. Nagyszerűen tudott biciklizni, elengedte a kormányt és füttyölt. És nekiment egy urnak. Az ur dühös lett, úgy látszik, nem szereti, ha nekimegy a bicikli. Vannak ilyen urak, akik nem szeretik az ilyesmit.

— Nem tud csöngetni? — kiál-

tott az ur.

— Nem tud vigyázni?! — haragta a biciklista.

— Mi az, még maga beszél velem kőhátról?! — döngött az ur felháborodva és teljesen igaz volt, mert aki biciklizni ill, az ne beszéljen lőhátról. A biciklista el akart iramodni, de az ur elkapta a biciklit, a biciklista erre meg rugta az urat.

Mire a biciklista kapta az urtól a következőket: három erőteljes és jólirányzott poion, egy „mellpor“, egy rugás a lábszára. A biciklista már a földön volt és az ur dühösen, de kitartó türelemmel taposta a biciklistát. Egy gyalogos elgázolt egy biciklistát. Aztán rendőr jött. A biciklistának nincs igazolványa. Gyertünk az őrszobába. A rendőr vezette a biciklistát, a biciklista vezette a biciklit. A bicikli nem vezetett senkit.

Tűz a víztől.

Nyári délután. A nyári vendég lős tiszta abroszokat terít az asztalra, aradi ur fehér vászonnadrágot ölt. Aradiné fehér szőrmét és bársonykalapot. És ezer szem néz aggódón az égre. És elered az eső. Jó kiadás, bő eső. A nyári vendéglős lehuzatja a tiszta abroszokat, felfordítja az asztalokat és székeket és azt mondja, hogy... na, különben azt nem írom le, hogy mit mond. Ur az ablakban áll és rézi az eget. Asszonyosság levetette a szőrmét és bársonykalapot. Zuhog az eső. Minden leégett.

Szellemek a Közép-uccában

Végre bejutottam. Nagyon ne-

tréz bejutni. Egészen szűk, exkluzív társaság, mind nagyon jóba vannak a szellemekkel, sőt per te szólították őket. Elfogultan léptem be a szobába és itt végkép megrémültem. Titokzatos, kísérteties félhomály. Ijesztő! A háziaszony is.

Körbeülünk egy kerek asztalt. Mindenki az asztalra teszi a kezét. Első szám: asztaltáncosítás.

Az asztal nem táncol. Valami hüba van. Végre megállapítják, hogy Zoltán ur egyik keze nincsen az asztalon. Azt nem állapítják meg, hogy hol van, de az asztalon nincs. Zoltán ur mellett ül a háziaszony leánya.

Zoltán ur keze elé került, az asztalra tételük. Várjuk a szellemet. Egy és egy negyed óráig várjuk a szellemet. A szellem nem jelentkezik. Ugy látszik, — mással beszél! —

Tornai Rózsi

bart nyitott Párisban

A sikkasztott milliárdokkal fénytűzőn él.

Budapestre jelentik: Emlékeztet az a nagyszabású sikkasztás, amelyet Tornai Rózsi bankhivatalnok követett el hónapokkal ezelőtt. A napokban kiderült, hogy a milliárdokkal megszokott leány Párisban él és társasviszonyban lépett a Montmartre-i leány egyik mulató tulajdonosnőjével. Egy újságírónak nyilatkozott egy párisi ügynök, aki a következőket mondotta a szélhámosnőről:

Nemrégiben a Montmartre-i leány kis barokban bódító elegáns hölgy tűnt fel, egy franciául nem beszélő hölgy karján. Mindenki azt hitte, hogy táncosnő, olysenvedélyesen járta a modern táncokat. Egyik este megismerkedtem velük és szerződési ajánlatot tettem a hölgynek. Összemosolyogtak, néhány szót váltottak magyarul, amit én, miután nem felejtettem el a magyar nyelvet, megértettem. Kijelentette Tornai Rózsi, hogy nem táncosnő, ellenben hajlandó lenne egy bart átvenni és arra kért, hogy ha tudok egyet, közvetítem. Később közvetítettem is nekik egy ilyen üzletet a fel-tűnt, hogy annak átvétele után Tornai Rózsi gyönyörű szőke haját levágta és feketére festette be. Azóta gyakran voltam Tornai Rózsi vendége, de sohase sejtettem, hogy vagyona nagyszabású sikkasztásból származik. Az a magyar ur pedig, aki azelőtt árnyék-ként kísért, az utóbbi időben elűnt mellőle.

— Az Osztrák-Magyar Bank utolsó likvidációs ülése. Bucurestiből jelentik: Eftimiu Antonescu ma Bécsbe utazott, hogy résztvegyen az Osztrák-Magyar Bank likvidálásának végző ülésén.

LEGUJABB

A franciák cáfolják a marokkói békeajánlat hírét.

Párisból táviratozzák: A francia lapok és ezek nyomán a külföldi sajtó egész sorát közli azoknak az állítólagos békefeltételeknek, amelyeket Franciaország ajánlott volna fel Abd el Krimnek, a marokkói felkelő vezérnek. A francia külügyminisztérium kategorikusan megcáfolja ezeknek a híreknek autentikus voltát, mert

a külügyminisztérium szerint a felkelő vezér még nem adott módot arra sem a spanyol, sem a francia megbízottaknak, hogy átnyújthassák békefeltételeiket. Tetuan-i jelentés szerint a felkelő vezér ismét provokáló magatartást tanúsít, mert Sarsah környékén általános támadást kezdett a francia csapatok ellen.

Pasics állapota válságos.

Prágából táviratozzák: A Karlsbadban tartózkodó Pasics József miniszterelnök betegsége

ge válságosra fordult. A legutóbbi orvosi jelentés szerint súlyos epehólyaggyulladás van.

Francia izgalom a belga-német válaszigjegyzék miatt.

Párisból táviratozzák: Az elterjedt berlini hírekre vonatkozóan, amelyek szerint a belga kormány a német válaszigjegyzékekkel kapcsolatos memorandumában elismerte Németországnak a szerződések módosítására vonatkozó törekvésehez való jogát, a francia közvéleményt nagy izgalom fogta el. A belgák ezért ma magyarázó nyilatkozatot tettek közzé. A nyilatkozat szerint a német jegyzéket a legnagyobb tartózkodással kell fogadni, de nem hagyható figyelmen kívül, hogy Németországot nem lehet örökre eltiltani a szerződések revíziójára irányuló törekvéstől, amelyről a Népszövetség szabályzatának ti-

zenkilencedik szakasza is intézkedik. Kikerülhetetlennek látszik tehát, hogy a közvélemény nyomása alatt a német kormány Németország a Népszövetséghez való csatlakozásával célzást fog tenni a szerződések módosításának lehetőségeire.

London, augusztus 6. Churchill pénzügyminiszter ma kijelentette, hogy a kormány elárkeltnek látja az időt arra, hogy a lehető leggyorsabban megegyezzen Franciaországgal a háborús adósságok ügyében. Politikai körök véleménye szerint Churchill miniszter Franciaországtól évi 20 millió fizetést követeli. Emiatt a két kormány között mélyreszállt az ellentét.

Szavazzon a mintavásár minden látogatója!

STINHAZU MŰVÉSZET

* Az aradi nyári színház heti műsora a következő: Pénteken este Rózsahelyi vendégfellépéssel Mikszáth-Harsányi: „Vén gazember” című darabját játsszák. Szombaton este Herczeg Ferenc: „Gyurkovics lányok” című darabjában lép fel Rózsahelyi Kálmán. A szenzációsan ígérkező előadás iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg. Vasárnap és hétfőn Rózsahelyi Kálmán a téli színházban lép föl. Itt említjük meg, hogy vasárnap és hétfőn a délutáni és esti előadások is a téli színházban lesznek. Rózsahelyi vasárnap este 9-kor „Süt a nap” tanítóját játssza, hétfőn „Kitartás” című francia vígjátékban játssza a főszerepet. Az összes Rózsahelyi-estékre máris lehet a városi színházzal szemben levő bódében és a nyári színház esti pénztáránál jegyet váltani és előjegyezni. Vasárnap d.u. 4-kor Fekete Mihályval a főszerepben a „Csirkefogó” bohózat kerül előadásra. Aradon másodszor.

* Rózsahelyi Kálmán első aradi vendégfellépése. Telt nézőtér nézte végig az aradi színház mai előadását, amelyet ünneppé avatott

Rózsahelyi Kálmánnak, a budapesti Nemzeti Színház kiváló tagjának vendégfellépése. Rózsahelyi minden szereplése nem bírálattól, nem ismertetést, hanem tanulmányt érdemel. Ma este három rövidebb lélegzetű szerepben lépett Arad közönsége elé, de ezekben is igaz élvezetet szerzett és bizonyosságot adott csodálatos színészi kvalitásairól. A közönség hosszasan és lelkesen ünnepelte a vendégművészt, aki mellett Lengyel Vilmosnak, a kolozsvári színház volt tagjának is kijutott a sikerből, s a társulat többi tagjai is igyekeztek, hogy méltó keretet adjanak Rózsahelyi kabaréestjének. Volt azonban néhány kabarészám, amelyek nem a színházba, hanem kisebb igényű kabarékba valók. Ezek csak rontották az est hangulatát. (—gh).

* Cotrus Erzsébet és az aradi filharmonikusok hangversenye. A csütörtöki fényes sikerű koncert az aradi zenekultura országos viszonylatban is magas fejlettségét dokumentálta. A hangverseny nagytehetségű szolista-jának: Cotrus Erzsébetnek és a tömör lényegű hangozó, ritmusban és dinamikában egyaránt kitűnő aradi filharmonikus zenekarnak játékát

KIK vesznek részt a CHISENEVI Mintavásáron?

Névsora azon erdélyi és bánáti gyáraknak, melyek Chisenevben, Bessarabia fővárosában megtartandó mintavásáron részt vesznek

Abban a helyzetben vagyunk, hogy hivatalos adatokkal bizonyíthatjuk, hogy kik vesznek részt augusztus 15-től szeptember 30-ig Chisenevben levő mintavásáron.

Cluj:

Renner Testvérek bőrgyár r.-t.
Heinrich Szappangyár
Sodronyipar (Feraria) r.-t.
Berszék ásványvíz r.-t.
Confectio (Mautner & Co) r.-t.
Iris porcellángyár.

Oradea-Mare:

Derby cipőgyár r.-t.
Carmen cipőgyár r.-t.
Prymus cipőgyár r.-t.
Nagyvárad Vasöntőde és Gépgyár
Moskovitz ipartelepe
Sonnenfeld, Litograf és nyomdai műintézet
Bőripari r.-t.
Acida vegyipari művek
Vesta vegyipari művek
Kristály vegyipari művek
Rimanoci műbutor és parkettgyár
Nagyvárad hajtó és fűsűgyár
Celuloid fogkefégyár
Grosz Jenő és Társa mérleggyár
Electra cipőfűzőgyár
Első nagyvárad festék és lakgyár,
Zankl és Fiai festékgár
Hartmann Sándor bőrdőngyár
Heller és Deutsch kalapgyár
Telegdi betongyár

Sibiu:

Gromen és Herbert posztógyár
Rieger András gépgyár

Arad:

Astra waggongyár
Román Lysoform vállalat
Kötszővőgyár
Agronomul Biztosító Intézet

Satu-Mare:

Princez Testvérek vasöntőde és gépgyár

Resita:

Resiczai művek

Brasov:

Franek Henrik és Fiai pótkávégyár és Timisoaran.

Aradon még az alanti cégekkel folynak a tárgyalások a chisenevi mintavásáron való résztvétel ügyében:

Bárony & Co., Capax téglaprésgyár, Reich B. Károly kötélgyár, Azuról vegyipari művek, Vessely hordógyár Lipova, Kovács Soma és Társa, Léda vegyipari művek Timisoara, Moldovan tükörgyár Timisoara, Lumina Első román csillár- és fémáru gyár, Joan Wonka zongoragyár, Proma zsinórgyár. 4278

szépségű, intelligens közönség tapsolta meg, amelynek soraiban sok-sok idegen arcot láttunk. A műsor gerincét Csajkovszki pompásan felépített, kifinomult orosz faji szentimentalizmussal feltett, szimfonikus nagylegzetű zongorakoncertje szolgáltatta, amelyet páratlan hatásúvá tett Cotrus Erzsébet zongoraművész, mely intelligencián nyugvó, csodálatos technikája, nagyszzerű színező ereje és lelki átélése. A kiváló művész a nagy tapsviharra ráadásul jelenlévő mesterének: Sibirianának értékes, román akcentusú zenei apróságát adta elő. A filharmonikusok önálló számait: Enescunak a modern zenekari művészet minden raffinerájával megírt, mélyhangulatu román rapszódiaját és Wagnernek „A nürnbergi mesterdalnokok” c. operanyitányát Gellért Pál, a színház kitűnő karnagya vezényelte lendülettel és gondos precizitással. (Dr. M. Zs.)

* Hevesi Sándor kitüntetése. Budapestről táviratozzák: A kormányzó dr. Hevesi Sándornak, a Nemzeti Színház igazgatójának a színművészet körül szerzett érdemeiért a Színművészeti Akadémia tanári címét és az ötödik fizetési osztály jellegét adományozta.

* Az „Astra” lippai kulturális ünnepe. Az Astra román irodalmi és népművelődési egyesület lippaiüredi körzete vasárnap, augusztus kilencedikén a lippaiüredi nagyvendéglő termében kulturális ünnepséget rendez tartalmas műsorral. Az ünnepség megnyitó szavait N. Popa, a körzet elnöke mondja, amely után az „Astra és fürdőhelyünk” címmel Dimitriu Vasile bucarestii egyetemi tanár tart előadást. Ghilu Onisfor cluji egyetemi tanár a gyermek neveléséről tartott előadása, dr. Stanca Constantin bucarestii egyetemi tanár előadása a rádium szerepéről az orvostudományban és Stanciu Viktor cluji egyetemi tanár Lippa és környékéről tartott előadása egészíti ki a műsort. Az előadás délután négy és hat óra között lesz. Este a műsort tánc követi. Az ünnepség jövődelmére a körzet könyvtárának gyarapítására fordítják.

— Antiszemita zavargások a bíróság előtt. Bukarestből jelentik: Jasiból jelentik, hogy a zsidó kereskedők tegnap délután újból kinyitották üzleteiket, miután a hatóságok garantálták a rend fenntartását. A kereskedelmi és iparkamarában akció indult meg a károsult kereskedők kártalanítása ügyében. A jassri ügyészség tegnap már foglalkozott is Mota és Sarbu diákvezérek ügyével, akiket azzal vádolnak, hogy vezetői voltak a zavargóknak.

Cenzurat: Prefectura Judeului.

Az aradi mintavásár kiállítóí.

Hatodik közlemény.

Eisenstädter S. szőrmearu nagykereskedő. Főüzlet: Cluj (Kolozsvár). Fióküzletek: Arad, Timisoara (Temesvár), Alba-Iulia (Gyulafehérvár). A liceum emeletén, a jobb sarokban levő szobában állítja ki szőrmearuit ez a cég, amely nemcsak a szebbnél-szebb, szinte szemképrázató szépségű árukkal ragadtatja el a nézőkben elmerült gyönyörködőket, hanem az elrendezés finomságával és nagyszerű izlésével is brilliozik. Általános a meggyőződés a kiállítás látogatói között, hogy dekoratív szempontból a legszebbek közé tartozik ez a kiállítás. Hermelin, kék, fehér és polar róka, Breitschwanz, perzsa, nutria, pézma, tengeri róka, oposun, szkunsz, leopárd, biber stb. szőrmékből állandóan nagy raktárt tart. A cég főnöke, Eisenstädter S. — aki nemrég tért vissza Párisból, ahol a legújabb divatkreatciókat tanulmányozta — holnap Aradra érkezik, a kiállítás tartama alatt állandóan ittartózkodik, hogy személyesen is részt vegyen az érdeklődők és rendelők kielégítésében. A cég 1924-ben Clujon (Kolozsváron)

aranyérmert nyert a gyönyörű áruért és a művészi elrendezésért. A cég aradi fióküzlete: Str. Alexandri (Salacz-ucca.) 1.

Orbán István művészi butorgyára Arad, amely mindössze öt év óta áll fenn, de művészi izlésben és a kidolgozás rendkívüli finomságával Románia egyik legelőkelőbb butorgyárának tekintik, ugyyszólván szenzációs számba menő ebédlővel szerepel a kiállításon. Művészi eredetiséggel lepik meg a szemlélőt a nemes kaukázusi diófából készült darabok, a kredenc, a tálaló, a vitrin, amelyek ugyszólván egyenként külön remekművek. A vonalak harmóniája, az anyag szépségeinek szakértő gondossággal történt összeválogatása, a berakások decens alkalmazása, szinte frappánsan hatnak. A csipkefinom aszurszobrászmunka valóban művészi dithirambuszban csendül meg. Az Orbán butorgyár 40-50 gondosan kiválasztott munkást foglalkoztat, a művészi tervek pedig az Orbán cégtől, volt főiskolai tanár művészi készségét dicsérik.

Mártonffy Testvérek, cluj szőr-

menagyörűháza, Piata Unifer 20., gyönyörű kollekcióval szerepel az arumintavásáron. Ezen országos viszonylatban is elsőrangú és kiváló vevőkörrel rendelkező cég, nemcsak a cluji szőcsipar fejlettségéről tesz bizonyosságot, hanem újból igazolta a szakmában való megérdemelt pozícióját a cégtulajdonosok kereskedelmi agilitását, valamint a művészi készségét. A Mártonffy-cégnek feltűnő izléssel berendezett külön terme valóságos szenzációs számba megy, állandóan az érdeklődés központjában van a mintavásár közönsége csodálattal szemléli a különböző szőrméket, bundákat. A kiállított szőcsipari termékek e szakma remekművei és azok olcsó árai a cégtulajdonosok szolid kommersziális szellemét igazolják. A villanyrőre berendezett szőcsipari telep, festőde és molykár ellen védő berendezése e szakmában a legmodernebbnek mondható és ezzel vívta ki a Mártonffy-cég ország-zerje jó hírét. A cég áruinak elsőrangú kivitele, valamint azok olcsósága folytán hatalmas megrendeléseket kapott.

vesznek részt, amelyet 9 százalékos kamatozás mellett bocsátanak a főváros rendelkezésére. A részesedés paritásos alapon történik. A jövő héten egy amerikai szakszervezet érkezik a fővárosba és ugyanakkor hazaérkezik Gobici városi tanácsos is, akinek rezortjába tartoznak a víz és villamosművek. Minden remény megvan arra, hogy a tárgyalások sikerrel járnak.

Matteotti özvegyét is üldözik a fascisták.

Rómából írják: Minden jóérzésű embert felháborító esetenek hírének közlik a mai lapok. A szerencsétlen Matteotti boldogtalan özvegye néhány nappal ezelőtt Castellammare Adriaticóba utazott nagyobbik fiacskájával tengeri fürdőre. Az első néhány napot nyugodtan tölthette. A város polgársága és a fürdőzők nagy tisztelettel vették körül és mindenképpen kedvében igyekeztek járni. Nem bírták ezt elviselni a helybeli fascisták. Miután előbb kisebb provokációkkal igyekeztek az özvegy kedvét elvenni az ottartózkodástól, tegnap késő este gyalázatos macskazenét rendeztek az ablaka alatt. Sőt néhány szemérmetlen fiókó mocskos dalok éneklésére vetemedett. Céljukat elérték a fekete ing lovagjai. Matteottiné még az éjjel csomagolt és vasárnap elutazott Castellammareből.

Görög-bolgár háboru előtt.

Elindulnak a görög csapatok a bolgár határ felé. — Bolgár községeket akarnak megszállni két gyilkosság miatt.

(Szófia, augusztus 6.) A most felmerült görög-bolgár incidensről összefoglalóan a következőket jelentik: Julius 25-én Sztanimakában meggyilkolták Nicolaidisz görög állampolgárt. Ugyanaz nap ugyancsak Sztanimakában — mint már jelentettük — Kolinov Krisztó helyettes polgármestert is leszúrták. Ez a két gyilkosság általános megdöbbenést keltett. A gyilkosok kézrekerítésére azonnal erőyes intézkedések történtek. A bolgár kormány a görög részről küldött demarsra válaszolva, hangsúlyozta, hogy a gyilkosok áldozását elrendelte. A katonai és polgári hatóságok, valamint a rendőrség ebben az értelemben utasítást kapott. A vizsgálat eddigi eredménye szerint utylátszik, hogy a két gyilkosság között összefüggés van.

Az athéni sajtó emlékeztet az esetnek a bolgár-szerb incidensnek való hasonlatosságára és azt ajánlja a kormánynak, hogy erőyes intézkedéseket tegyen a néhány bolgár határközség megszállásától se riadjon vissza.

Athéni távirat szerint Szalonikiból és Kavallából görög csapatok indultak el utnak a bolgár határ felé. Rentsz görög külügyminiszter hivatalosan kijelentette, hogy a határállomásokat ideiglenesen megerősítették, amíg bolgár részről hatékony intézkedések nem történnek. A miniszter kijelentése szerint a gyilkosok letartóztatásával a konfliktus elintézhető volna. Görögország a meggyilkolt görög állampolgárokért nem kíván kártérítést, hanem csak a tettesek megbüntetését követeli.

A bolgár sajtó eddig tartózkodóan viselkedik. Csak a Zora című lap konstatálja, hogy a görögök igen gyakran öltek meg bolgárokat anélkül, hogy ezekben az ese-

tekben különösebb intézkedések következtek volna be.

Szófia, augusztus 6. A bolgár kormány értesítette a nagyhatalmakat, hogy a görög határokon csapatokat vont össze. A hangulat úgy Görögországban, mint Bulgáriában nagyon harcias, bár a szófiai „Slovo” szerint a konfliktust békésen el lehet intézni.

KÖZGAZDASÁG

Nem hosszabbítják meg a mintavásárt.

Az aradi mintavásár iránt minde nap fokozottabb érdeklődés nyilvánul meg. Eddig körülbelül 40 ezer ember látogatta meg a mintavásárt és a rendezőség még nagyobb száma látogatásra számít a következő napokon. Ezzel kapcsolatban a városban az a hír terjedt el, hogy a mintavásárt két nappal meghosszabbítják és így csak augusztus 12-én zárják. A rendezőség azonban ezt a hírt határozottan megcáfolja, mivel a liceumot át kell adni rendeltetésnek pontos időben és ezért már 11-én meg kell kezdeni a bontási munkálatokat. Egy másik nyomatok az, hogy 15-én kezdődik a kiseneyi vásár és az aradi mintavásár rendezősége nem akar konkurenciát csinálni. Különben is sok Aradon kiállító kereskedő már bejelentette részvételét a kiseneyi vásárra és 11-én már elutazik a mintavásárra.

Zürichben 2.65, Párisban 10.50 a lej.

HELYI VALUTAÁRAK (aug. 6). Francia frank 9.70, svájci frank 36, font 932, dollár 192, szokol 5.75, lra 7.12, dinár 3.48, marka 47, osztrák shilling 28, magyar korona 350. — Kifizetések: Páris 9.24, Zürich 37.80, Newyork 193, London 947, Prága 5.78, Milano 7.16, Belgrád 3.53, Berlin 46.50, Bécs 27.40, Budapest 348.

ZÜRICH TÖZSDENYITÁS. (aug. 6.) Berlin 122.5625, Amsterdam 206.95, Newyork 515, London 2501.50, Páris 24.25, Milano 18.75, Prága 15.2750, Budapest 0.007245, Belgrád 9.2750, Bucarest 2.70, Varsó 0.0009650, Bécs 0.00724750.

ZÜRICH TÖZSDEZÁRLAT. (aug. 6.) Berlin 122.6250, Amsterdam 206.95, Newyork 515, London 2501.50, Páris 24.20, Milano 18.75, Prága 15.2750, Budapest 0.007245.

Belgrád 9.2750, Bucarest 2.65, Varsó 0.0009650, Bécs 0.007247.

BUCURESTI TÖZSDEZÁRLAT (aug. 6.) Valuták: Napoleon 730, arany, marka 46, leva 136, török lra 108, angol font 930, francia frank 960, svájci frank 37, lra 730, drachma 320, dinár 350, dollár 193, lengyel marka 34, osztrák korona 28, magyar korona 27, szokol 580.

A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS JELENTÉSEI (aug. 6). Belgrád 1274-1282, dinár 1254-1276, Bucaresti 364-366, lej 364-370, Páris frank 3338-3370, Bécs osztrák korona 99.88-100.48.

Bucuresti amerikai kölcsöne. Bucaresti. Az amerikai konzorcium és a főváros tanácsa között továbbra is kedvezően folynak a tárgyalások a víz- és villamosművek kibővítése ügyében. Az amerikaiak tranzakcióban egy millió dollárral

MOZI

xx Ma, pénteken vetíti az aradi Apolló „A világ legszebb nője” című nagysikerű filmet, mely látványosságánál fogva is minden érdeklődést megérdemel. A darab a „London News” napilap nagy nemzetközi szépségversenyével indul. A szépségversenyt a bájos Lee Parry nyeri meg, akibe szerelmes lesz egy előkelő olasz, ki ezernyi akadályokon keresztül feleségévé teszi. Az előadások 5, 7 és negyed 10 órakor kezdődnek.

xx „A veszedelmes életkor” az aradi Urániában. Ma, pénteken utoljára vetíti az Uránia ezt a nagy koncepciójú amerikai drámát, amelynek főszereplője, James Morrison 20 évi házasság után ébred az igazi nagy szerelemre, mely azután egy nagy tragédia kirobanására vezet. Az előadások 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx Az Apolló szombattól vetíti a „Páris árnyai” című drámát, mely Páris éjszakai életéből merítette témáját. A főszerepet Pola Negri játssza.

xx „Coco, az embermajom” szombattól kezdve lép föl az aradi Urániában, a „Barlang titka” című szenzációs film keretében.

xx Az aradi marosparti nyári mozgó. A közönség nagy érdeklődésére való tekintettel 7-én, pénteken vetíti utoljára „A Larsac asszony leánya, vagy a versaillesi botrány” című óriási sikert aratott monumentális filmremekét. 8-án, szombaton „Gyimesi vadvirág.”

Aradi Mintavásár!

Magyar szélhámoskirályból amerikai professzor.

Somoskeőy Géza indián nyelveket tanít egy amerikai egyetemen. — Késő öregségére visszatért a becsületes élethez. Győtri a honvágy a nagy kalandort.

Rendkívül érdekes emberéletről ír most az egyik amerikai igen elterjedt magyar orgánus hozzánk érkezett száma. Somoskeőy Géza, a világhírré szert tett magyar kalandor karrierjének alkonyáról tudósít a lap. A zseniális szélhámos stílijeiről egyidőben egész Európa beszélt, azután egyszerre csak elnyelte őt a nagy világ, nem hallatott magáról semmit, azt lehetett látni, hogy a kalandorkirály örökre elhallgatott. Somoskeőy Géza a nőgrádi zsenitry, aki egyidőben anyagot adott esztendőig a világsajtónak, ma már aggyastyán és egyetemi tanár egy amerikai egyetemen, ahol indián nyelveket tanít. Megbékült már mindenki és becsületes élethez, de bántja a honvágy, haza szeretne jönni — meghalni.

Régi kalandok.

Egyik leghíresebb esete az volt, amikor a párisi világkiállításán Ausztria-Magyarországot képviselte mint — nagykövet. A dolog úgy történt, hogy a kiállítás megnyitására, hogy-hogy nem, lekérte párisi nagykövetség, nem érkezett meg idejében. Már pedig a program meg volt állapítva s az osztrák-magyar nagykövetnek kellett a brazilai császárnét a kiállításon kalauzolni. A kínos percek feszültségét Somoskeőy, Géza, aki történetesen díszmagyarban volt jelen, könnyedén, a vele született gavaléros gesztussal oldotta meg. Mikor látta, hogy a követ nem érkezik meg, a brazilai császárné elé lépett és bemutatkozott neki, mint a monarchia párisi nagykövete. A császárnét végigkalauzolta a kiállításon s amikor az ünnepségnek vége volt, akkorra érkezett meg a valódi nagykövet. Természetesen daltult dühében és roppant röstelte a történeteket. Akkor Somoskeőy, Géza elkezdte és azt mondotta:

— Kérdezze meg excellenciát, hogy vajon nem teljesítem-e kötelességem azt, amit a monarchia ma délelőtt párisi nagykövetségétől elvart? Kérdezze csak meg excellenciát öfelségétől a császárnétól...

A nagykövet ezután nagynehezen belenyugodott abba, hogy a dolgot eltitkolja a nagyobb botrány elkerülése végett. Am a dolog mégsem maradhatott titokban mert az esti fogadáson minden kiderült. A császárné azonban nem neheztelt Somoskeőyre, sőt nagy kedvességgel és figyelmességgel, úgy annyira, hogy ezzel az előkelő kalandor a brazilai udvarnál valóssággal megalapozta karrierjét. Párisban pedig egyszerre társaságbeli ember lett. Csakhamar ezután történt meg vele, ugyancsak Párisban, hogy nagyszerű összeköt-

tetéseivel egy hatalmas részvénytársaságot alapított. Néhány millió font sterling alaptőkével. A bal szerencse üldözte s ami előre látható volt, a részvénytársaság megbukott. Hogy a töméntelen pénz kinek a kezén folyt le, azt máig sem lehet bizonyossággal tudni, de Somoskeőy biztossan benne volt. Perbe is fogták sikkasztás, csalás, hirtlen kezelés címén. A károsult részvényesek Anglia legkiválóbb ügyvédjeit fogadták fel ellene. Somoskeőy egyedül vette fel a harcot egy nagy ellenséges világgal szemközt. A törvény előtt ügyvéd nélkül maga védte magát. Olyan sikerrel, hogy nem történt semmi bántódása. Megmenekült a tömlőctől. A Somoskeőyvel megtörtént ehhez hasonló és ennél különös történeteknek se szeri, se száma. Vagy harminc esztendővel ezelőtt szinte állandó Somoskeőy-rovatuk volt a nagy világlapoknak. Egyszerre azután elcsendesült minden. Somoskeőyről semmit sem lehetett hallani. Még azt sem, hogy él-e, vagy hal.

Los Angeles mint pensio.

Évekkel ezelőtt azután kiderült, — ami gyanítható is volt — hogy Somoskeőy nyugalomba vonult. Amerikában él Los Angelesben. Gazdag, megbecsült, sőt előkelő polgára ennek a városnak. Az egykor híres nevezetes kalandor, tudományos dolgokra adta öregedő fejét. Kiváló nyelvtalentum volt.

Akik ismerték, mondják, hogy az európai nyelveket — valamenynyit — minden dialektusában úgy beszélte, mint anyanyelvét, a magyart. Odakint Amerikában is nyelvtudománnyal foglalkozott. Esztendők alatt sikerült elsajátítani a délamerikai indián nyelveket valamennyit. Sőt ebben annyira tökéletesítette magát, hogy nincs olyan indián nyelv, amelyiknek még a tájszólásait is ne ismerné. Szóban, írásban, mondattanilag, nyelvtanilag. Cifra tudománya révén meghívták a los angelesi egyetem tanárák. — Amerikában ugyanis nem megmondolás tárgya, hogy valaki azelőtt mit csinált, csak azt nézik, hogy mit tud. Somoskeőy pedig úgy tud indián nyelven, mint talán senki kivül az Egyesült Államokban. Így lett a los angelesi egyetemen az indián nyelvek előadó tanára.

Ez még jóval a háború előtt történt. Somoskeőy Géza azóta is nyugalomban, csendesen, a tudományos működésnek szentelve életét, éli új világát. Semmit sem hallat magáról. Közvetlen ismerőseinek arról panaszkodik, hogy győtri a honvágy. Az amerikai lap írja, hogy az öreg Somoskeőy még mindig szép szál, derék ember, noha erősen megközelíti már a

patriarkák korát. Közszeretében és közbecsülésben álló személy odakint Los Angelesben. Haza szeretne jönni a különös kalandor. Egyetlen betegsége, ami vasszervezetét emésztí: az olthatatlan honvágy. Mindenét pénzre akarja tenni, hogy hazajöhessen és birtokot vegyen szűkebb patriájában, Nőgrádban.

„Jenő már nem csal”...

Válak a feleségétől. — Az olaszországi üzleti utazás következményei.

„(Saját tudósítónktól.) A Közlöny olvasói bizonyára még emlékeznek a „Jenő te csalsz” című néhány hónappal ezelőtt megjelent cikkünkre, amely élelő derűtséget keltett a közönség körében. Ebben a cikkben arról számoltunk be, hogy egy Jenő keresztnevű aradi kereskedő felesége igen bizalmas helyzetben talált egy manikűrös leánnyal és „Jenő te csalsz!” kiáltással kergette végig hirtlen férjét az uccákon. Másnap lapunk nyílttér rovatában az összes aradi Jenők leírták, hogy nem azonosak az illetővel, csupán az igazi Jenő felejtett el — értelmű okokból — nyilatkozni. Az ill. módon ártalmos népszerűségnek örvendő Jenő ismét beszélhet magáról. Most azonban nem csal, sőt szokatlannul nyílt kártyával játszott.

A nagy hírnevet szerzett Jenő bórárúinak kiegészítése céljából a napokban Olaszországba utazott. A pálmák, a citromok hazájában, a kreol-bőrű olasz asszonyok között valahogyan észre jutott az egyhangú aradi élete, néhány esztendő házassága, amely az ő kalandokra vágyó lelkének nem nyújtott elég változatosságot. — Nagy tette határozta el magát levelet írt feleségének, s a bórüzletben töltötte be ideiglenesen a főnöki tisztelet, hogy ne várja többé haza. Neki elég volt a házasság életből, új asszonyra és új élményekre vágyik. A feleség könnyes szemekkel vette tudomásul férjének merész elhatározását és megindította a válópárt. Jenő azonban visszajött Aradra. De konzekvens maradt ígéretéhez: nem akart többé csalni és tényleg nem ment haza törvényes hitveséhez, hanem felkereste azt a manikűrös lányt, aki miatt a felesége annak idején uccai botrányt okozott és úgy berendezkedett nála, mintha örökre ott akarna maradni. Egyelőre ezzel lezárult Jenő regénye, de ahogy őt ismerjük, nincs kizárva, hogy rövid idő múlva a manikűrös kisasszony sikoltja végig az aradi uccákon, hogy: „Jenő te csalsz!”

A felelős szerkesztő:

RETHY JÓZSEF

távollétében a szerkesztésért

KÁROLY SANDOR

felel.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közlötték nem vállalkozó felelősséget.

ÉRTESETÉS!

Ismerőseim és a n. é. közönség szíves tudomására adom, hogy

vendéglőmet és vegyeskereskedésemet

Arad, Strada Dorobanților (Urbán Iván-u.) és Strada Oltuz (Illés-ucca) sarkán levő házamban megnyitottam.

További szíves pártfogást kér:

1098

Sütő István.

Str. Marasesti

15183

(Kossuth-uccában) 3 szobás tisztes magánház eladó. Üzlet és lakás azonnal elfoglalható.

Bővebbet: Györffy & Mures Irodája Arad.

Intarziás szalngarnitúra

iparművészeti remekmű, eladó.

Arad, Piața Mihai Viteazul 9.

KUTSERA. 15184

Sirán (Világoson)

4 kis hold szőlő egy szobás, konyha kővel, pincével, teljes felszereléssel, ideiglenes, 200.000 lejért E L A D Ó. — Bővebbet: Györffy & Mures Irodájában Arad. 15184

Az aradi „Fehér Kereszt” étterem

elsőrendű konyha. Kitűnő italok. 4271

Aki olcsón és szolidan

akar építkezni, avagy házat javítani, átalakítani,

kérjen tervet és költségvetést

Krónés Vandracsék

Építésszek és építőmesterek tervező és vállalkozó irodájától ARAD, Strada Tăușoneanu (Sárosy-ucca) 7. szám. 1028

100 m² hádogtetőzet eladó.

„Fotó” Str. Eminescu 3. (Deák F-u)

A holt szezonban is

fellendül az üzlete, ha a

KÖZLÖNY-ben

hirdet.

Üzletem átszervezése miatt a raktáron levő összes divat és textil árukat mélyen leszállított árakban elárusítom Altmann Ármin Divatruház Arad, Piața Avram Jancu (Szabadság-tér) 21

Aradi Mintavásár.

Ajándéktárgyak, briliáns, arany, ezüst
tárgyakat feltűnő olcsó árban vásárolhat

FEINER

óra- és ékszerház Arad, Str. Brațianu (Weitzer János-ucca) 3. Éksze-
rekért, ezüst tárgyakért, aranyért legmagasabb árat fizetnek. 9026

ENGELHARDT Ferenc

szűcsüzletében Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 1. Vadászkiért aránymoda-építetben. — Mindenféle
szőrme sport kabátok, hosszú téli bundák, szőrmeárak a legújatnyosabban szerezhetők be — Figyelmes Kiszolgálás!

ARADUL-NOUN

uri magánház elfoglalható négy-
szobás, fürdőszobás lakással, is-
tállóval, kerttel, olcsón eladó. Cím:

„FORTUNA” Irodában Arad,
Str. Consistorului (Batthyány-u.) 31. szám.

ÜGYNÖKÖK

„Singer” varrógépek
részletfizetésre leendő eladására
felvételnek

Bourne & Co. cégnél
Arad, Bui. Regale Ferdinand No. 17.

Házak,

szőlők, mal-
mok, birtokok,
üzletek, ven-
deglők, szállodák legolcsóbban vehetőek:
„Fortuna”-iroda utján
Arad, Str. Consistorului (Batthyány-u.) 31.

„TEXA” 4469

Első Aradi selyemcsipke
és tresszgyár Arad, Str.
Cantacuzino No. 19.

Ajánlja: elsőrendű gyártmányait a
legszébb kivitelben.

INGYEN!

tudomására hozom mindenkinek, hogy a
rossz villanyégőket becsérélem újakra,
képkeresztet és ablaküvegeztet olcsón
vállalok, törött üveg és porcellán tár-
gyak szakaszerű ragasztása, külön ragasztó
is kapható. Schwarz üveges Arad, a zsidó
templom mellett. 8543

Tüzifa

wagontételben legolcsóbb árban
beszerezhető

Klein és Weiner

fakereskedőknél ARAD,
Str. Nic. Grigorescu 3-4. (volt
Munkácsy-u.) Timisoara, Bul.
Carol 19. (v. Hunyadi-u.) Telefon:
Arad 5-31, Timisoara 21-22.

Vasszakmában jártas

fiatal kereskedő segéd
kerestetik. :: Ajánlatok:

Grimm V. és Fia

Faget. 4486

Lágy ólom

megvételre kerestetik.
Cím az Aradi Közlöny
kiadóhivatalában.

Aradi Dacia
az első közönség szórakozó helye

Esténként

Kőrösy Dudus,

Erdély leghíresebb cigányzenekara muzsikál.

Arad világezerre ismert különlegessége a

Földes Margit és Madelain creme

Elsőbbi nappak, utóbbi éjjelek használatra. Csodásan ható
arcszépítő készítmények. Eltűntetnek szeplőket májfoltokat.
bőrkiütéseket, ráncokat, redőket és mindennemű bőrbajt.
Margit szappan kellemes illatu, kitűnő habzó arcszépítő
szappan. Margit puder harmatszerűen fedi az arcot és
megőrzi azt az időjárás minden befolyása ellen. Csunya
fényes zsíros arcú nők használjanak Helacitot. Egyszeri
letörlése bámulatosan szép, üde, rózsás tiszta lesz arcbőrük. 4509

Kaphatók minden gyógyszerárban és illatszerekkereskedésben

VILMOS

Arad, Str. Brancovici (Lázár V.u.)

AKI JÓ!

és költözködés után nyaralni,
menjen a fenyveslevegőjü

Tusnad-fürdőre.

Modernül berendezett szobák.
—: Elsőrendű ellátás. —:

Nyitva október végéig!

Érdeklődők forduljanak Albertini penzióhoz, Tusnad-baia.

Makulatura 5 kg-os csomagokban kapható a kiadóban

Legjobb
„Mókka”
BOROK
Vendéglő
Varjassy
Lajos és Kassa-u. sarok.

Klein Miksa

pálinkaáru nagykeres-
kedését és irodáját

Arad, Str. Stanescu (Verbőczy-
ucca) 1-3. szám alá

helyezte át.

Látogassa meg

Harry Breder

nagy
szőrmeraktárát

Aradon,
Strada General Georgescu
4. (Tabajdi-u.)

83
Mozso Mra.

Dus rakár amerikai, fran-
cis, angol, német és orosz
szőrmeben. A mintavásár
alkalmával nagy áreszá-
llítás! 19252

MALOMKÖVEK

versenyen kívül
minőségben.

KULINER M.

malomkő-gyára, SEBIS. 4426

HIRDETESE EREDMÉNYES LESZ.

ha az szakemberek dolgozzák ki.
Kérjen árajánlatot és díjtalan propa-
gandatervezetot:

LLOYD EXPRESS

hirdetési irodától,

Chaj. Str. Memorandumul 24.

Hirdetések, notiók, közlemények a
világ bármely lapjában.

Eredeti tarifák szerint.

Legolcsóbb
és legjobb **fornér**

használati
fornér

Ludovic Fischmann

Timisoara, II., Splaiul Plonei
Kiallítás hely:
Butarkiallítás I. emelet.

Aradi Mintavásár!

Mintavásári látogatók figyelmébe!
A mintavásár tartamára mélyen leszállított árak, az összes raktáron lévő árukban. Saját angol és francia szabó műhelyek!

Iuliu PLESZ Gyula

Központi női és gyermek felöltő és ruha nagybáráza
Arad, Str. Col. Pirici 5. (Vörösmarty-u.) a színház bátsó bejáratával szemben

Mintavásári látogatók figyelmébe!
Kérem a T. közönséget versenyképességemről meggyőződést szerezni. Szolid kiszolgálás!
Kérem a címre figyelni!

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjat szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetés ára hétköznap 2 lej 50 bunt, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel kiadott szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. A kiadóhivatal nem tartja meg a jogot, hogy az olyan apróhirdetéseket szöveget, amelyek tartalmánál fogva eredeti alakjukban nem közölhetők, azt minden egyes esetben megváltoztassa. Ugyanakkor helyesbítést. * * * * * Hirdetéseket telefonon utján is tehetősek. telefon szám: 151. * * * * *

Levelezés.

ALBA JULIA! Levelét most kaptam kézbe. Régi címre írhatok? Arad. 4500

TEMESVÁRI intelligens uriaszony diszkrét barátságát keresem, kit havonként nagyobb összeggel támogatnék. Lakással rendelkező előnyben. Leveleket találkahely megjelölésével „Aradi szalma” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 4505

Házasság.

FÉRJHEZ menne 25 éves, esinos urilány, kinek kalengyája, tutor és 200.000 lej hozománya van, feltétlen corect, jobb állásu egyének fényképes választát „Simpathia” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 4495

Alkalmazás.

ROMAN fordításokat precízen végez „Mimerva” fordítóiroda Arad, Str. Horia (Széchenyi-u.) 4. 4453

GYAKORNOKOT keres helybeli bornagykereskedés azonnali belépésre. Ajánlatokat „Szorgalmas” jellegre Rudolf Mosso Arad továbbít. 10255

AZONNALI belépésre egy ügyes segéd keresetlik az Aradi Munkások és Tisztviselők Szövetkezetébe. Ugyanott egy tanuló felvétetik. 4498

IRODASZOLGA keresetlik, aki a románnyelvet folyékonyan tudja. Seonla Normala de Fete Arad, Bulev. Dragalina 7. szám. 4494

FIATAL MOLNAR SEGÉDIT, azonnali belépésre keresek. Fizetés megegyezés szerint. Flecker-malom Sionia, állomás: Boros-lom. 4493

KISZOLGÁLO LEANY felvétetik Weizberger pálinkaüzletben Arad, Bulev. Regina Maria (Andrássy-tér). 4492

FIZETŐLEANY, ruhavarráshoz felvétetik. Arad, Minorita-palota, I. em., ajtó 20. 4497

SZAKACSNO keresetlik azonnala, esetleg 15-ére. Cím Rudolf Mosso (Sándor hírlapiroda) Arad. 10255

ÖNÁLLÓAN dolgozó varróleányok felvétetnek. „Ida Salon” Arad, Str. Alexandri 5. szám. 15184

UJSAGÁRUSOK bódéhoz felvétetnek. Sándor hírlapiroda Arad. 1005

SUCHE ein intelligentes-deutsches Fräulein zu ein fünf Jähriges Mädchen. Adresse: Lusztig & Berger Arad, Bulev. Regina Maria. 4508

Vétel és eladás.

HÁTSZEMÉLYES ázemképes turaautó olcsón eladó. „Italia” ügynökségnél Arad, Strada Alexandri 1. 4507

SZÖNYEGEK, függönyök, kézimunkastorok, ruhára való kék selyem, antik szalon, antik órák, íróasztal készletek, hintaszék, virágállványok, szalónok, nagy Singer gépek, 7 fiókos szekrény, kézimunkák, sebeslon, sebeslon terítő, puffok, vitrin, komplett háló, uri és leány-szoba, gyermekoszt. stb. stb. eladó. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-ucca) I. e., jobb. 1000

ELŐNYÖSEN értékesítheti eladnizandókat butorait, szőnyegait, háztartási cikkeket, antik tárgyait stb., ha eljuttatja sárgósen Arad, Str. Consistorului 12. (vált Batthyány-ucca, I. em., jobb. old.) alá. 1000

ZONGORA kintűnő, rövid, kereszthúros eladó. Arad, Str. Pompiliu (Kassa-ucca) 21. szám. 4418

EZÜSTÖT, antik butort magas árban veszek, két új angol fotel 6000 leiert eladó. Biedermajer garnitúra restaurálva 18.000 lei. Salon Artistique Arad. 2601

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Ingatlan.

KÉT HÁZ szép nagy telekkel, két uccára, eladó. Arad, Strada Olituz 3. sz. (Illés-ucca). 4442

ARADUL-NOU (UJARADON) vagy Zsigmondházán keresek 2-3 szobás lakást mellékhelyiségekkel bérbe, esetleg kisebb házat megvételre. Ajánlatokat kérem „Hivatalnok” címre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába. 4496

NÉGY SZOBAS parkettás, fürdőszobás kényelmes lakás a város legkellemesebb uccájában, azonnal elfoglalható az egész ház, olcsón eladó. — Arad, Str. Stroiescu (Teleky-ucca) közelében egy magánház eladó. — Sürgősen eladó egy magas földszintes magánház Strada Virginia közelében, vételár 400.000 lej. Continental-iroda Arad, Pista Avram Iancu No. 17. 3777

Üzletek.

KÉT SZÉP üzlethelyiség raktárral azonnal kiadó. Ortutay-palota Arad, Str. Eminescu 30. 4170

EGY jóforgalmu fűszertüzlet a belvárosban, trafik és italmérési joggal, eladó. Értekezhetni Arad, Str. Episcopul Radu 25. (vált Magyar-ucca). 4501

Egy hétig küldjük mutatványul az „ARADI KÖZLÖNY”-t

annak, aki lapunkat meg akarja ismerni. Küldje be címét kiadóhivatalunknak Arad, Bul. Regele Ferdinand 4 sz. Acsev. palota.

Reiner József

előre- és hátré Arad, a Lutheránus templom mellett. Arany, ezüst előnyös beváltási helye. Előrendli óra, ókzer raktár és javítóműhely!

TELEFON: 9-52.

TELEFON: 9-52.

BOROS & CZUCKER
ARAD,
Központi-iroda Bulevardul Regele Ferdinand No. 19. Detail eladás üzlet Bul. Reg. Ferdinand No. 40-42. sz. alatt („Aradana”-épületben.)

Tűzifa (vaggontételekben és aprítva, házhoz szállítva), tordai és gurahonci cement, berzovai (Jalasinci) mész, gipsz, stukkaturmád, prima kátrányfedőlemez minden minőségben, porosz-ez-

léniai háztartási- és kovácseszköz, koks stb. a legmóráskeltebb árak mellett. Viszonteladók nagy árendemény! Sürgőnyeim: BOROSFA, Arad.

Temesvári Műmalom R-T.

főzelék és gyümölcskonzervgyára.

Az ország legmodernebb telepe. M. M. készítményei a legfinomabb minőségűek, elsőrendű szakemberek által kiváló exportminőségben a világ összes piaci részére a legfinomabb nyersanyagokból készülnek. Sürgőnyeim: Emem. Kérjen ajánlatot! Tekintse meg kiállításunkat az aradi mintavásáron. Telefon: 19-85, 20-32, 16-85. 4376

Berliner Hausverwaltung

übernimmt, nach langjähriger Erfahrung in Miet-, Hypothek- und Haussteuerangelegenheiten,

Dr. Erwin Rawicz,

BERLIN W. 50. Augsburgerstr. 53.

Tel. Steinplatz 7107

Nähere Auskunft in der Administration des „Aradi Közlöny”

Berlini házak kezelését

elvállalja házbér-, ingatlan-, jelzálog-, kölcsön- és házasági ügyekben sok évi tapasztalat alapján

Dr. Erwin Rawicz,

BERLIN W. 50. Augsburgerstr. 53.

Tel. Steinplatz 7107

Közelebbi felvilágosítással az „Aradi Közlöny” kiadóhivatala szolgál

Legjobb varrógépek részletfizetésre, kerékpár és alkatrészek, gramofon lemezek nagy választékban kapható:

Fábián és Társa

varrógép-, kerékpár, gramofon-raktár

Arad, Str. Metianu (Forray-ucca) 16.

Legolcsóbb és legédesebb meg-
lepetést szerez hozzátartozói-
nak, ha a mintavásárról

cukorkát vagy csokoládét visz haza **Gábortól**

Detail eladás: Arad, Str. Alexandri (Salac-u.) I. Mintavásár területén 632. sz. sátor. Gyűjtemény Str. Guza Veda 1.

Nyomatott az Aradi Közlöny rotációs gépen. Kiadótulajdonos: Aradi nyomdavidálat.